

НАРОДНА АРМІЯ

№47-48 (4899-4900)
П'ЯТНИЦЯ,
16 БЕРЕЗНЯ
2012 РОКУ

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДРУКОВАНИЙ ОРГАН МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НА ХВИЛІ ЕКСТРИМУ

«Вершники вітру» з військового ліцею

Ритм життя у Львівському державному ліцеї з посиленою військово-фізичною підготовкою імені Героїв Крут не розрахований на тих, хто любить байдикувати. Навіть після того, як закінчуються заняття у класах, його вихованці, пообідавши, знову займаються справами, які їм до душі. стор. 8

ФОТО ВІТАЛІЯ СТЕЧУШИНА

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

● ЛЮДИ НАШОГО ВІЙСЬКА

**Володар
«Золотої
Маски»**

стор. 4

● МІСЦЕ СЛУЖБИ – АНГОЛА

**Спекотні
будні
мостобудівників**

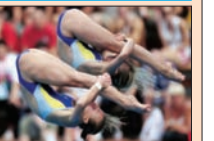
стор. 5

● НАЗУСТРІЧ ЛОНДОНУ-2012

**В яку «воду»
стрибнемо
на Олімпіаді?**

стор. 11

ОФІЦІЙНО

**Нацплан дій
для економічних
реформ**

Президент Віктор Янукович затвердив Національний план дій на 2012 рік з впровадження Програми економічних реформ на 2010–2014 роки «Замовне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава».

Відповідний указ оприлюднений на офіційному сайті глави держави.

Органам влади доручено забезпечити виконання передбачених Національним планом дій заходів у встановлені ним строки.

Згідно з документом, Прем'єр-міністр має щомісяця інформувати Президента про виконання заходів, передбачених нацпланом.

Контроль за виконанням указу покладено на керівника Координаційного центру з впровадження економічних реформ.

УРЯДОВІ ІНІЦІАТИВИ

**Доступне житло
в економвартості**

Для забезпечення квартирами людей, які стоять у чергах, необхідно будувати 100 тис. квадратних метрів доступного житла щорічно. Про це заявив Прем'єр-міністр України Микола Азаров, повідомляє Укрінформ.

У нас півтора мільйона людей перебувають у чергах на житло. Причому вона практично не рухається. Люди стоять у черзі по 20-30 років. Для того, щоб зрушити її з місця, необхідно будувати хоча б 100 тис. доступного житла у рік. Тоді років через 10 можна було б цю проблему вирішити, — зазначив керівник уряду, додавши, що зараз ціни на квартири надвисокі, тож їх необхідно зменшувати.

Необхідно будувати доступне житло у економному варіанті. Двокімнатна квартира повинна бути площею до 50 метрів квадратних, а вартість квадратного метра не повинна перевищувати 500 доларів, — пояснив Микола Азаров. — Вартість такої квартири становитиме близько 200 тис. грн.

ЗАКОНОТВОРЧИСТЬ

**Кандидатам і
докторам наук —
відстрочка**

Набули чинності зміни до Закону України про військовий обов'язок і військову службу. Зокрема, до тієї статті, яка визначає категорії громадян, котрим надають відстрочку від призову на строкову військову службу.

Відтепер вона надаватиметься особам, які мають науковий ступінь кандидата (доктора) наук та працюють на посадах за фахом відповідно до групи спеціальностей галузі науки, за досягнення в якій присуджено науковий ступінь.

Відстрочка надаватиметься на весь період їхньої роботи за цією спеціальністю.

Інф. «НА»

УКРАЇНА—ТУРКМЕНИСТАН

**Дружба та співробітництво
між країнами міцніють**

Відбувся державний візит в Україну Президента Туркменістану Гурбангули Бердімухамедова. Цей візит став першим після десятирічної перерви. Як повідомляє офіційне інтернет-представництво глави нашої держави, за підсумками переговорів прези-

дентами підписане Спільне українсько-туркменське комюніке щодо основних домовленостей з активізації співробітництва на конкретних напрямках взаємовигідної двосторонньої взаємодії.

У межах візиту також підписано низку двосторонніх документів, зокрема, Міждержавну програму торговельно-економіч-

ного співробітництва між Україною та Туркменістаном на 2012–2015 роки та міждержавні угоди, спрямовані на розширення українсько-туркменської співпраці, зокрема в галузях науки і технологій, охорони здоров'я, спорту, урядового зв'язку, міжрегіональної взаємодії.

Після завершення українсько-туркменських переговорів Президент нашої держави Віктор Янукович заявив, що Україна і Туркменістан мають значні можливості для подальшого успішного розвитку взаємовигідного партнерства в усіх напрямках торговельно-економічного співробітництва, якого вдалося двосторонньому партнерству в усіх напрямках торговельно-економічного співробітництва, якого вдалося спільними зусиллями досягти торік.

Під час переговорів сторони також обговорили можливі шляхи взаємодії в паливно-енергетичному секторі, агропромисловій сфері, металургії, транспорті та інших

напрямках взаємного інтересу.

— Комплексний характер цієї роботи забезпечуватиме реалізація підписаної Міждержавної програми торговельно-економічного співробітництва між Україною і Туркменістаном на 2012–2015 роки, — переконаний глава нашої держави. — Ми з паном Президентом Туркменістану задоволені інтенсифікацією політичного діалогу на всіх рівнях. Домовленість і надалі підтримувати високу динаміку двосторонніх політичних контактів досягнута.

Зі свого боку Президент Туркменістану зазначив, що під час переговорів сторони розглянули багато питань двостороннього співробітництва, а також побажав українському народові всіх благ та процвітання.

— Ми дуже задоволені результатами переговорів та розглядаємо їх як важливий внесок у розвиток нашої держави, зміцнення дружби і співробітництва між країнами, — сказав Гурбангули Бердімухамедов.

Підготував
Володимир КОРНЯКА,
«Народна армія»

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ

Впровадження ініціатив триває

У Національному інституті стратегічних досліджень при Президенті України відбулося четверте засідання робочої групи «Україна — ЄС: на шляху до розширеної зони вільної торгівлі», в ході якого були обговорені перспективи поглиблення процесів європейської інтеграції.

У заході взяли участь директор Генерального економічного департаменту Національного банку України Ігор Шумило, экс-директор департаменту нагляду Національного банку Словаччини, член Європейської банківської адміністрації Павел Ферянци, завідувач відділу торговельно-економічного, секторального та транскордонного співробітництва з ЄС Управління з питань європейської інтеграції Адміністрації Президента України Леонід Пирожков, народні депутати України, а також представники дипломатичних місій, вітчизняних та міжнародних банківських установ.

В ході засідання перший заступник директора Національного інституту стратегічних досліджень Ярослав Жалило наголосив на важливості покращення інвестиційного клімату в Україні, що забезпечить приплив іноземних інвестицій, розширюватиме перспективи отримання прибутків через активізацію економічної діяльності держави.

— Це зумовлює необхідність застосування потужних антициклічних заходів банківського регулювання, жорсткого контролю за рухом капіталу, темпами інфляції, — зазначив Ярослав Жалило. — Поступове і комплексне впровадження у вітчизняну практику вимог Базельського комітету, підвищення захисту інтересів як споживачів кредитних послуг, так і інтересів кредиторів, рівня конкурентоспроможності й прозорості діяльності вітчизняної банківської системи, удосконалення правового поля з метою впровадження ініціатив, орієнтованих на покращення регуляторних норм, зможуть наблизити нас до процесу євроінтеграції, зберегти стабільність розвитку України.

Під час заходу відбулася дискусія між його учасниками стосовно пріоритетів інтеграції України, запровадження європейських директив, готовності роботи Нацбанку до роботи в нових умовах, а також трансформації фінансового ринку Єврозою та її врахування в Україні у процесі адаптації внутрішнього законодавства до європейського.

Розглядаючи ризики, пов'язані з євроінтеграцією України, представники робочих груп України та ЄС дійшли висновку, що збільшення розриву між рівнем розвитку фінансового і реального секторів економіки посилює вплив нестабільності на міжнародних фінансових ринках на ринок банківських послуг України.

— Посилення ролі уряду в контролі за діяльністю проблемних фінансових установ, а також розширення повноважень та підвищення відповідальності НБУ щодо нагляду за найбільшми системоутворюючими фінансовими установами, захист прав споживачів фінансових послуг та вдосконалення системи гарантування вкладів, забезпечення прозорості функціонування банківської системи і фінансового ринку обов'язково дозволить протидіяти шоковим впливам, ефективніше управляти ринковим, кредитним та операційними ризиками в країні, — зазначив директор Генерального економічного департаменту Національного банку України Ігор Шумило.

Доповнюючи доповідь своїх українських колег, экс-директор департаменту нагляду Національного банку Словаччини, член Європейської банківської адміністрації Павел Ферянци звернув увагу присутніх на необхідність застосування жорсткішого контролю за рухом капіталу, валютним ринком, темпами інфляції в Україні.

— Послідовна та поетапна реалізація системи заходів, пов'язаних із макрорегулюванням і наглядом за банківською системою в цілому, сприятимуть збалансованому економічному розвитку України, — зазначив представник Єврозою.

Сергій ДАНИЛЕНКО,
Київ

ЮРИДИЧНІ СЛУЖБИ МІНОБОРОНИ — 20 РОКІВ

«Наші двері завжди відчинені для всіх»

Юридична служба Міністерства оборони України відзначила двадцяту річницю. З приводу ювілею в Києві проведено урочисті заходи за участю військових юристів.

Директор Департаменту правового забезпечення Міністерства оборони України Михайло Власов зазначив, що сьогодні потужний колектив, яким він керує, виконує весь комплекс завдань з правового забезпечення діяльності структурних підрозділів Міністерства оборони України та у взаємодії з Управлінням правового забезпечення Генерального штабу Збройних Сил України в цілому Збройних Сил України.

— Зараз сміливо можна сказати, що юридична служба необхідна і її поважають. Немає такої сфери діяльності Міністерства оборони України, де б не потрібне було втручання юриста, — констатував Михай-

ло Власов. — Щодня до військових юристів по пораді та допомозі звертаються тисячі військовослужбовців та працівників — представників управлінських ланок та військових підрозділів. Жодне вагомє рішення або підготовка проекту документа у військовому відомстві не відбуваються без професійної оцінки та фахової експертизи.

За його словами, військові юристи щодня стикаються із випадками, коли в оборонного відомства хочуть через суд відібрати кошти, аргументуючи це різними причинами. Саме завдяки зусиллям військових юристів Міноборони збережено величезні суми грошей — мільярди гривень, за які в подальшому закуповуватимуть озброєння, техніку тощо.

— Бути юристом почесно і відповідально. Сьогодні, коли в Україні втілюються в життя демократичні і правові засади, зафіксовані в Конституції, інших законодавчих актах, відбувається реформування правової системи, професійна майстер-

ність військових спрямована на реалізацію найдемократичнішого принципу громадянського суспільства — «Держава — для людей», — наголошує Михайло Власов. — Це свято людей, які своїм словом і ділом мають стверджувати недоторканність конституційних прав і свобод громадян, непохитність законів. Цьогоріч Департамент правового забезпечення Міністерства оборони України спрямує основні зусилля на належне правове забезпечення реалізації державної політики з питань національної безпеки у військовій сфері, сфері оборони і військового будівництва.

У цей святковий день, зрозуміло, були відзначені найкращі працівники. Михайло Власов побажав своїм колегам здоров'я, добробуту, життєвої наснаги та нових здобутків у професійній діяльності та наголосив: «Наші двері завжди відчинені для всіх».

Ігор ПАРУБСЬКИЙ,
«Народна армія»

ПІДГОТОВКА ВІЙСЬК

Зенітники відпрацювали «антитерор»

Звершилися планові тактичні навчання з вогневидами підрозділами зенітного ракетного полку Повітряного командування «Центр» Повітряних Сил Збройних Сил України на Дніпропетровщині.

Відпрацьовувалися антитерористичні заходи, посилення охорони вогневих позицій підрозділів, відбиття нападів диверсійних розвідувальних груп противника, виконувалися контрольні стрільби зі стрілецької зброї та додаткові ввідні командування зенітного ракетного з'єднання.

Сценарій антитерористичного завдання був стандартним: цивільний пасажирський літак рейсу «Белгород-Одеса» був захоплений терористами та спрямований на знищення об'єктів хімічної промисловості Дніпропетровська. Щойно військовослужбовці командного пункту, які цілодобово несуть бойове чергування, доповіли про даний літак командувачу, як в повну бойову готовність були приведені особовий склад вогневого підрозділу та командного пункту з'єднання. Одночасно у заданий район вилетіла пара винищувачів-перехоплювачів бригади тактичної авіації, якій належало посадити пасажирський літак на аеродром. Під час конвоювання винищувачами пасажирського авіалайнеру, воїни-зенітники супроводжували умовну ціль на радарі доти, доки вона не здійснила посадку.

Як розповів начальник розвідки зенітного ракетного полку майор Максим Гомельський, під час тактичних навчань основна увага зосереджувалася на практичному виконанні дій в умовах, максимально наближених до бойових, дотриманні особовим складом заходів безпеки та якісному опрацюванні бойових документів.

— Значна увага приділялася злагодженості дій воїнів-зенітників вогневого підрозділу, адже саме він залучатиметься до виконання

практичних бойових стрільб на полігоні Чауда восени цього року, — зауважив майор Максим Гомельський.

За підсумками тактичних навчань особовий склад командного пункту та вогневого підрозділу показав високі результати. Командування полку високо оцінило дії коман-

дири зенітного ракетного дивізіону майора Сергія Обрезкова, його начальника штабу капітана Олександра Липового та розвідника поствізуального спостереження солдата Олександра Побігая.

Валентин ШЕВЧЕНКО,
Дніпропетровськ

БОРТЬБА З ПІРАТСТВОМ

Координували спільні зусилля

У штабі 5-го флоту Військово-Морських Сил Сполучених Штатів Америки у місті Манама (Королівство Бахрейн) перебувала з візитом робоча група Збройних Сил України на чолі з начальником Центру морських операцій Військово-Морських Сил ЗС України капітаном 1 рангу Дмитром Шакурою, повідомляє Департамент преси та зв'язків із ЗМІ МО України.

Делегація здійснила робочі зустрічі з представниками 5-го флоту ВМС США з питань вивчення досвіду боротьби з піратством в Аденській затоці та взяла участь у засіданні Координаційної групи щодо обміну інформацією та запобігання конфліктним ситуаціям у боротьбі з піратством (SHADE).

За інформацією заступника начальника штабу ВМС ЗС України капітана 1 рангу Андрія Риженка, у засіданні Координаційної групи щодо обміну інформацією та запобігання конфліктним ситуаціям у боротьбі з піратством (SHADE) взяла участь близько 100 представників флотів країн Європи, Азії, Близького Сходу, командувань операції Європейського Союзу «Атланта», операції НАТО «Океанський щит» та командування 5-го флоту ВМС США. Зокрема, були узгоджені питання спільних дій у боротьбі з піратством на морі, проведення конвойних операцій, патрулювання небезпечних районів, здійснення повітряного патрулювання, а також всебічного забезпечення сил.

— Як відомо, сьогодні найнебезпечнішим районом для судноплавства є узбережжя Сомалі. Кілька років тому низкою міжнародних безпекових організацій і окремими країнами було вжито заходів щодо проведення операцій із боротьби з піратством на морі. Для координації спільних зусиль вирішено один раз на квартал проводити у місті Манама (Королівство Бахрейн) засідання Координаційної групи щодо обміну інформацією та запобігання конфліктним ситуаціям у боротьбі з піратством, — зазначив офіцер.

Заступник начальника штабу наголосив, що безпосереднім завданням представників українського флоту під час заходу була координація планів щодо залучення активів ВМС ЗС України до боротьби з піратством, вивчення досвіду іноземних колег, знайомство з районом проведення операцій тощо.

ПІД ЕГІДОЮ ООН

Працювати з українцями — велика честь

Командир 18-го окремого вертолітного загону ЗС України полковник Ігор Яременко і начальник штабу загону підполковник Сергій Шаповалов зустрілися з командувачем сектору Місії ООН зі стабілізації у ДР Конго бригадним генералом збройних сил Індії Харіндером Сінгхом у штабі сектору міста Гома (Демократична Республіка Конго).

Звертаючись до полковника Ігоря Яременка, командувач сектору привітав українців з прибуттям на африканську землю.

— Працювати з українцями для мене — велика честь. Вашу країну шанують на міжнародній арені за вагомий внесок у справу зміцнення миру і безпеки. Українські військові вже тривалий час виконують важливі миротворчі завдання у Ліверії, і я щиро радію, що ваш підрозділ долучився до наших сил у Конго, — зазначив генерал Харіндер Сінгх.

Він поінформував офіцерів українського вертолітного загону про основні аспекти застосування авіації Місії ООН у ДР Конго, головні завдання, які виконуватимуть наші авіатори у цій центральноафриканській країні.

Так, для ознайомлення льотно-підйомного складу, який виконуватиме польоти в умовах складного клімату та географічних особливостей ДР Конго, заплановані спільні обльоти наших вертольотів Мі-24 з вертольотами «Лама» збройних сил Індії. Під час польотів українські льотчики, штурмани та борт-перекладачі ознайомляться з майданчиками приземлення та пунктами дозаправки паливом, визначать оптимальні маршрути, характерні місцеві орієнтири та єдину систему виконання польотів над територією країни, повідомляє Департамент преси та зв'язків із ЗМІ МО України.

Своєю чергою полковник Ігор Яременко запевнив генерала Харіндера Сінгха, що рівень підготовки особового складу 18-го окремого

вертолітного загону ЗС України дозволяє впевнено виконувати поставлені завдання. Адже більше 90 відсотків представників українського миротворчого контингенту мають досвід виконання завдань у Косові, Іраку, Сьєрра-Леоне та Ліверії.

— Українські спеціалісти — передусім льотний склад — це високопрофесійні та відповідно підготовлені фахівці, здатні виконувати будь-які завдання вдень і вночі у складних метеумовах. Це стосується і решти структурних підрозділів загону, — наголосив полковник Ігор Яременко.

Наприкінці зустрічі командир 18-го окремого вертолітного загону від імені командувача Сухопутних військ Збройних Сил України вручив командувачу сектору вітальні адреси, емблему Сухопутних військ та презентував книгу фотожурналіста Олександра Клименка про миротворчу діяльність Збройних Сил України «Крізь вогонь та сльози».

Фото Департаменту преси та зв'язків із ЗМІ МО України

«РЕПІД ТРАЙДЕНТ-2012»

На вирішальному етапі планування

На базі Академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного триває процес планування українсько-американського командно-штабного навчання із залученням військ «Репід Трайдент-2012».

Заходи такого рівня організовуються за програмою міжнародного військового співробітництва «Партнерство заради миру». Більшість навчань цієї серії проводилися на території Лівії та в Міжнародному центрі миротворчості та безпеки.

Упродовж нинішнього тижня триває головна плануюча конференція, для участі в якій зібралось понад 90 представників оборонних відомств 15 країн-партнерів. Українську делегацію на конференції очолює перший заступник командира 8-го

армійського корпусу Сухопутних військ ЗС України генерал-майор В'ячеслав Назаркін.

— Проведення такої конференції є основним, вирішальним етапом планування цього заходу міжнародного військового співробітництва. Від того, наскільки ґрунтовною та ефективною буде робота учасників конференції, залежатиме якість проведення майбутнього навчання. На даному етапі робота є конструктивною за всіма напрямками. Між українською делегацією та представниками країн-партнерів відбувається активний обмін необхідною інформацією, триває розробка документації. Проблемні питання, які виникають, вирішуються у робочому порядку, — зазначив генерал-майор В'ячеслав Назаркін.

Він також переконаний, що за час спільної роботи всі заходи із пла-

нування будуть виконані вчасно, що дозволить розпочати «Репід Трайдент-2012» у визначений термін.

Окрім суто військових аспектів, під час конференції учасники мають остаточно визначитись із питаннями фінансування, логістики, медичного обслуговування, проходження іноземцями митного контролю, а також затвердити Технічну угоду — документ, який регламентує обов'язки сторін. Також представники делегації країн-учасниць оглянули місцевість та об'єкти інфраструктури Міжнародного центру миротворчості та безпеки. А фахівці з логістики та медичні працівники — матбазу Військово-медичного клінічного центру Західного регіону, який здійснюватиме медичне забезпечення навчання. Вирішуючи питання проходження митного контролю іноземцями, що

братимуть участь у «Репід Трайдент-2012», учасники конференції оглянули й новий термінал міжнародного аеропорту «Львів».

Варто зазначити, що цього року організатори навчання взяли за основу реальні ситуації з життя. Передбачено, що багатонаціональні підрозділи, до яких увійдуть представники ЗС України, Молдови, Румунії, Сербії, Польщі, Македонії та Грузії, реагуватимуть на низку кризових ситуацій. Під час проведення польової фази військовослужбовці відпрацюватимуть тактичні завдання. Це, зокрема, ведення пошуку та знешкодження терористів та їхніх прихованих об'єктів, забезпечення безпеки миротворчого персоналу та місцевого населення, проведення конвойів, організація несення служби на стаціонарних та мобільних контрольних-перепускних пун-

ктах, здійснення патрулювання місцевості тощо.

Під час практичних дій стрілецька зброя військовослужбовців буде оснащена елементами комплексної лазерної системи імітації бою «MILES». Система призначена для імітації умов реального бою в тактичній підготовці солдатів і дозволяє симулювати вогневі зіткнення підрозділів.

Також у ході «Репід Трайдент-2012» буде проведено оцінювання підрозділів 8-го армійського корпусу щодо сумісності із підрозділами НАТО у виконанні спільних завдань. Оцінку фахівців НАТО 1-го рівня пройде аеромобільна рота та мінOMETНА батарея 95-ї окремої аеромобільної бригади. А національну сертифікацію оцінювання НАТО 2-го рівня буде проведено з підрозділами 12-го інженерного полку та 144-го окремого батальйону РХБ-захисту.

Володимир СКОРОСТЕЦЬКИЙ,
Львів

ЛЮДИ НАШОГО ВІЙСЬКА

Володар «Золотої Маски»

Командир 1-ї роти радіаційного, хімічного, біологічного захисту 144-го окремого батальйону РХБ-захисту 8-го армійського корпусу капітан Олександр Тітов — не просто один із кращих фахівців кращого «хімбату» Збройних Сил України. Це цікава й всебічно розвинена людина. Він вільно володіє англійською мовою, протягом кількох років поспіль навчається сам і показує вишкіл українських військових на різних міжнародних курсах і навчаннях.

...Син офіцера, Олександр Тітов народився у польському місті Бжег, де його батько, на той час старший лейтенант Ігор Тітов проходив службу на посаді начальника групи експлуатації розвідувального аерофотообладнання у розвідувальному авіаційному полку. А ось дитинство Сашка минуло на Далекому Сході.

До школи Олександр пішов у містечку Возжаєвка Белогорського району Амурської області. В дитинстві він захопився баскетболом і грою на гітарі. Якщо на перше у дорослому житті часу, на жаль, не знаходиться, то гітару у вільні хвилини капітан до рук бере, і навіть час від часу бере участь у художній самодіяльності.

В 1998 році батько Олександра після 25 років військової служби звільнився у запас, Тітові переїхали до України. На той час юнакові було вже 16 років. І він, і молодша сестра Ольга закінчили одну з харківських шкіл, і тут хлопець постав перед вибором: ким бути? З одного боку, особливих вагань не було: вирішив у військових гарнізонах, юнак хотів стати, як і батько, офіцером. А ось щодо спеціалізації Олександру довелося замислитися.

Але оскільки у школі він любив хімію і насправді знав її на «відмінно», вибір було зроблено — факультет радіаційного, хімічного, біологічного захисту та екології Харківського військового університету. Вступив Олександр до ХВУ, а закінчувати у 2004 році випало вже Харківський гвардійський орден Червоної Зірки інститут танкових військ імені Верховної Ра-

ди України при Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут», адже за рік до випуску факультет було перепідпорядковано саме цьому вишу.

Хоча військове стажування курсант Тітов проходив у Харкові, в 20-й бригаді РХБ-захисту, проте коли дізнався, що за розподілом вирушає на Житомирщину, аж ніяк не засмутився. Більше того, приїхавши на батьківщину Лесі Українки, до старовинного Новограда-Волинського, щиро зрадів — привітні люди, навколо чистота, гарні краєвиди!

Служба у бойовому «хімбату» одразу прийняла молодого лейтенанта у свої обійми, зустрівши постійними навчаннями, заняттями й тренуваннями. Проте це жодним чином не злякало заступника командира роти РХБ-захисту з озброєння. Адже саме до таких офіцерських буднів Олександр Тітов готував себе ще під час курсантського навчання.

Згодом після закінчення курсів англійської мови на факультеті військової підготовки Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка молодий офіцер отримав сертифікат про володіння англійською за стандартом СМР-2222. А потім розпочалися й закордонні відрядження.

У 2008 році старший лейтенант Олександр Тітов навчався на курсах інструкторів миротворчих операцій у Чеській Республіці. У 2009-му тричі побував у Німеччині. Спостерігав за діями німецьких воїнів-хіміків, переймав досвід, навчався виконувати завдання за стандартами армій країн НАТО. А наступного року взвод РХБ-захисту з відділенням на чолі з капітаном

Тітовим взяв участь в навчаннях «Голден Маск-2010», що проводилися в Німеччині. Там українці, добре підготовлені й екіпіровані, показали настільки високий рівень професіоналізму й вишколу, що іноземні колеги залишилися у тіні успіху українців. Вони були на голову вищими і в управлінні, і у взаємодії з підрозділами з інших країн. І сам капітан, і його підлеглі-сержанти прекрасно володіють англійською мовою, тож вони віддавали команди й спілкувалися з колегами засобами зв'язку навіть краще від господарів. До того ж українці мали й краще обладнання. За підсумками цих навчань українська рота була визнана кращою та протягом наступного року перебувала у готовності будь-якої миті відбутися до визначеної точки Європи для ліквідації наслідків можли-

вої катастрофи техногенного характеру в складі 7-го окремого батальйону РХБ-захисту Бундесверу. На згадку про ті навчання капітан привіз до України «Золоту Маску» — звичайний протигаз, пофарбований золотавою фарбою. Такі «золоті маски» отримали командири всіх рот цього німецького батальйону.

У 2010 році — знову Чехія, курс підготовки фахівців підрозділів швидкого реагування на загрози техногенного характеру. За рік — від-

рядження до Хорватії та Італії. На Балканах український офіцер навчався на курсах оцінювачів, а на Апеннінах — на курсах фахівців радіаційного, хімічного, біологічного захисту.

Досвід, здобутий під час закордонних відряджень, капітан Олександр Тітов успішно застосовує на практиці. Так лише протягом останніх чотирьох років він взяв участь у п'яти навчаннях — «Рapid-Трайидент-2008», «Оцінка-2009», «Голден-Маск-2010», «Рapid-Трайидент-2010» та «Рapid-Трайидент-2011». І, очевидно, вдало, адже неодноразово заохочувався командуванням, був нагороджений відзнакою Міністерства оборони України «Знак Пошани».

Але, як відомо, не службою єдиною живе офіцер. Тож і Олександр разом із коханою дружиною Оксаною виховують дворічного сина Владислава. Хтозна, чи

підє через півтора десятиліття цей хлопець батьківським шляхом, чи стане він професійним військовим... Але він, без сумніву, пишатиметься своїм батьком. Підтвердження цьому декілька рядків зі службової характеристики капітана Олександра Тітова: «Постійно піклується про підлеглий особовий склад. Намагається усіма способами вплинути на розвиток та вдосконалення бойових вмінь та навичок підлеглого особового складу. Ніколи не виявляє байдужості до проблем підрозділу». Так, рядки начебто й звичайні, але за ними — глибокий зміст: професіоналізм високого гатунку, якості справжнього командира-лідера та проста, але так необхідна у житті людяність...

**Олексій ТРИГУБ,
Новоград-Волинський**

СЛУЖАТЬ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ

Складові успіху майора Калінічева

Як ти ставишся до підлеглих, так і вони до тебе. Такого висновку дійшов за дванадцять років служби командир окремої радіолокаційної роти майор Владислав Калінічев. Для того, щоб переконатися в цьому, офіцер пройшов чималим службовим шляхом. Нині його рота входить до п'ятірки кращих підрозділів радіотехнічної бригади. Минулий рік його підлеглі закінчили на загальну оцінку «добре»:

оцінювалися бойова підготовка, несення бойового чергування, стан різних служб тилу. Також протягом 2011 року підрозділ активно залучався до всіх навчань, які проходили на території України, і цілком успішно заохочуємо, — продовжив командир роти. — До жінок також ставимося з розумінням. Адже у багатьох із них є сім'ї. Приходячи ввечері додому, після «чоловічої» роботи їм доводиться братися за «жіночу»: прибрати, готувати, зранку відправити дітей до школи чи відвести до садка. Приємно, що навіть за цих умов серед дівчат і жінок є багато таких, хто вважає службу справою життя. Тому не

дивно, що в деяких з них більше ніж 10 років служби в армійських лавах. На посаді командира роти майор Владислав Калінічев уже понад рік. До цього він служив заступником командира роти в радіотехнічному батальйоні в смт Озерне Житомирської області, куди потрапив після закінчення Харківського університету Повітряних Сил у 2000 році. Також обіймав посади командира взводу висотомірів, інженера радіолокаційного комплексу та його начальника — заступника командира роти.

На всіх посадах офіцеру доводилося працювати з людьми і технікою, та він зізнається, що з людьми набагато цікавіше. Головне в роботі з підлеглими, на його погляд, — завжди бути вимогливим та справедливим. І треба сказати, що ніщо так не згуртовує колектив як виконання спільного завдання. Отож, аби досягти ефективності в роботі з підлеглими, потрібно все показувати на власному прикладі. Коли вони бачать у командирів того, кого можна брати за приклад, то звільно, і рівняються на нього.

— Останнім часом налагоджується стан справ із контракторами, з якими працювати значно легше, ніж зі строковиками. Намагаємося брати насамперед тих людей, які мають за плечима строкову службу. Хоча до залучення їх на бойове чергування

проходить ще чимало часу. Після відбору в ТЦК вони направляються до навчальних центрів, де протягом трьох місяців проходять загально-військову підготовку. Після прибуття до нас, вони ще три місяці навчаються працювати на закріпленій за ними техніці. Отож, щоб підготувати контрактика, потрібно близько півроку. Також не менш важливим є те, щоб люди, які до нас приходять, вміли ефективно працювати в колективі, — продовжив ротний.

Головне завдання окремої радіолокаційної роти — несення бойового чергування, тому чимало зусиль направлено саме на підтримання техніки в боєздатному стані, адже це важливі передумови виконання цього завдання.

— Цього року ми будемо залучатися і до охорони повітряних кордонів під час фінальної частини Євро-2012, — повідомив ротний. — Можливо, не в такому масштабі, як ті підрозділи, які розташовані ближче до міст-господарів чемпіонату. Але все ж таки це буде неабиякою перевіркою нашої спроможності до виконання завдань за призначенням. Сподіваюсь, що і з цим ми впораємося успішно. Адже наш колектив завжди цілком ефективно виконував усі поставлені завдання.

**Роман ВУС,
«Народна армія»**

МІСЦЕ СЛУЖБИ — АНГОЛА

Спекотні будні мостобудівників

Вперше українські миротворці відбули до Анголи для участі в контрольній миротворчій місії ООН (UNAVEM III) у складі інженерно-мостового підрозділу в лютому 1996 року. На той час у цій країні 32 роки тривала громадянська війна між представниками УНІТА (Національний союз за повну незалежність Анголи) та МПЛА (Народний рух за визволення Анголи — Партія праці).

Війна в Анголі — один з найтриваліших і найкровавостішніх конфліктів на Африканському континенті, який розпочався наприкінці 60-х років під гаслом боротьби з португальськими колонізаторами (Ангола була повністю підконтрольна Португалії понад п'ять століть). Бойові дії не припинилися і після здобуття країною незалежності. Тоді Анголу охопила громадянська, братовбивча війна. За минулі роки вбито понад 500 тис. осіб, мільйони поранені, близько 2,5 млн втратили дах над головою і стали біженцями у власній країні.

Після укладення угоди щодо припинення вогню і виведення з території країни кубинських військ, що брали участь в боях спільно з урядовими збройними силами, 20 грудня 1988 року була створена місія ООН (UNAVEM — United Nations Angola Verification Mission), яка в подальшому була перетворена на UNAVEM-II. У лютому 1995 року місія ООН знову була реформована (UNAVEM-III). Її військовий компонент налічував до 7000 військовослужбовців.

Бомдіа, Маланже!

Відповідно до заявки Секретаріату ООН, український миротворчий контингент повинен був перебувати в Анголі протягом одного року з ротацією особового складу через 6 місяців. Проте після чергового реформування місії українські миротворці, які зразково виконали завдання щодо будівництва та наведення мостів, були виведені на три місяці раніше.

До миротворчої місії ООН в Анголі від України було направлено 901-шу окрему понтонно-мостову роту у складі 200 військовиків зі 121 одиницею інженерно-мостобудівної техніки. Її командиром був призначений полковник Олександр Пінчук. Окрім цього, до підрозділу увійшли 6 офіцерів-медиків, серед яких був і підполковник медичної служби Олександр Єрмак.

— Транспортним літаком Іл-76 з аеродрому в Хмельницькому, з дозаправкою в Каїрі та столиці Кенії Найробі, ми вилетіли до Луанди — столиці Анголи. Після цього суходолом на власній техніці ми дісталися до базового табору в селищі Маланже, що в центрі Анголи неподалік річки Сурбо, — згадує лікар медичної служби 901-ї окремої понтонно-мостової роти, а нині лікар відділу експертизи ЦВЛК МО України підполковник медичної служби запасу Олександр Єрмак. — Відстань у 200 км до базового табору подолати за 4 години. А завзячай середня швидкість пересування дорогами Анголи незначна — 30–20, а інколи навіть 10 км на годину. Всюди були помітні наслідки тривалої війни. Проте місцеві мешканці ставилися до наших миротворців приязно, тож при наближенні колони вітали португальською «Бомдіа! Бомдіа!», тобто бажали доброго дня.

Наші миротворці дуже швидко зорієнтувалися та вітали з представниками колишньої португальської колонії винятково португальською — «Бомдіа» та «Бомтардо», що означало «Добрий день» та «Добрий вечір» та сприяло встановленню дружніх стосунків.

Місце дислокації — наше укриття

Олександра Федоровича, який потрапив до Анголи у складі другої ротації нашого миротворчого підрозділу, зустрів начальник медичної служби роти майор Петро Львов. Інструктаж був короткий та змістовний: кожен миротворець отримував інформацію про небезпечність інфекційних захворювань, що поширені в Африці.

— Наші попередники з першої ротації перераховували зруйнований сільськогоспо-

дарський технікум, побудований свого часу португальцями, на доволі придатний для дислокації табір, — пригадає Олександр Єрмак. — У повноцінних приміщеннях з цегли за середньої температури повітря у 40–44 градуси можна було сховатися від африканської спеки. Вночі за допомогою протимоскітних сіток захищалися від малярійних комарів. Тож житлові умови були доволі пристойними. Та кож на території табору наші фахівці розминували п'ятнадцятиметрову свердловину, воду з якої ми самостійно очищували за допомогою фільтрувальної станції нашого підрозділу. Позаяк у радіусі 200 км кращої води не було, тож до нашого табору поспішали наловити емності живильною «аква» миротворці із Зімбабве, Намібії, Росії.

Цілі визначені. Завдання поставлені

На той час до складу нашого миротворчого підрозділу призвали чимало осіб приписного складу, зокрема тих, хто мав досвід служби в інженерно-саперних військах та досконало знав особливості робіт на ПММ (понтонно-мостова машина) та при розгортанні понтонних мостів. Часу було обмаль, адже завдання були поставлені, а цілі визначені, тож фахівці українського підрозділу почали наводити понтонні мости у визначених завданнях місії ООН місцях. При цьому наш підрозділ міг з'єднати мостом береги будь-якої річки, якщо б широкою вона не була. З часом понтонні мости забезпечували миротворчу діяльність інших контингентів місії ООН у цій країні на річках Сурбо, Касая, Пірі, Данас тощо.

Загалом по країні функціонували близько десяти понтонних мостів українського виробництва, за допомогою яких миротворці бразильського контингенту будували постійні мости, що відразу ставали мішенню у ході протистояння ворогуючих сторін.

На той час тактика ведення бойових дій в Анголі передбачала переважне знищення саме цих споруд, адже вони практично поєднували країну, поділену протистоянням, на дві частини — північну та південну. Північ Анголи належала УНІТА. Південь — МПЛА. Руїнування мостів не дозволяло будь-якій зі сторін конфлікту та миротворчому контингенту місії ООН іншими шляхами, особливо у гірській місцевості, доставляти гуманітарну допомогу нужденним, перевозити зброю тощо.

Пайок на відрядження

Для розгортання понтонних мостів у важких місцях готувалася група фахівців підрозділу, а після виконання робіт там виставлялася охорона зі складу групи. Адже імовірність псування мосту якоюсь з ворогуючих сторін залишалася високою. Тож напинався намет, та протягом двох-чотирьох днів чатові охороняли міст у повній автономії від табору. Харчувалися миротворці сухим пайком малайзійського виробництва, до складу якого входили гострі анчоуси, запаяні пакетики з напівготовим рисом (аби уникнути дострокового скисання продукту та отруєння, миротворці доварювали страву самостійно), коробка сірників, по два пакетики чаю та кави, цукор. Хоча всього було вдосталь, проте «африканський синдром» в українських миротворців скрізь один — мрія про гречку та тушонку.

— Як правило, таким пайком ми користувалися на виїздах у так звані відрядження. Особисто мені довелось бути в чотирьох таких виїздах. Виїжджали колонами по 15–17 машин спецтехніки, зв'язку, медичного забезпечення. Швидкість пересування колони була незначною, адже дороги були вщент зруйновані довготривалою війною.

Випадок на перевалі

Одного разу нам належало пройти колоною 200 км від Маланже до Луанди, де розташовувався штаб місії ООН. Для цього необхідно було подолати перевал, діставшись верхньої точки якого старший колони вишикував особовий склад для інструктажу. Інформація була стислою та зрозумілою: «З перевалу вниз веде серпантин. Швидкість не перемикаєти, на гальма не тиснути».

Проте проблем уникнути не вдалося. Колонна вирушила вниз по серпантину, та якоїсь миті водій БТРа, в якому був підполковник медичної служби Олександр Єрмак, занервував та доповів, що БТР позаду нього якось дивно їде.

— Той виляв, наче в нього вибило швидкість й не було змоги загальмувати. Прискорюючись, він сунув на нашу та інші машини колони. Ми бачили, що солдат, який сидів на броні того БТРа встиг зістрибнути, поки водій намагався якось загальмувати машину об камені скелі. Після декількох невдалих спроб зупинити БТР в нього відірвалося переднє праве колесо, яке покотилося та зникло у прірві. Машину продовжувало нести вниз на іншу техніку колони, але перед самісінькою прірвою, зачепившись за камінь, БТР нарешті завмер.

На щастя цей випадок закінчився зіпсованою технікою та переломом руки миротворця, який зістрибнув з БТРа. Його відразу доставили до госпіталю, що знаходився у Луанді.

Хвороби

Враження від дивовижної природи та доволі приємного клімату цієї країни псували змії, міни та повсюдна малярія. Під час тривалої війни, яка точиться десятиліттями, здебільшого використовуються міни. Ангола після Афганістану та Лівану посідає третє місце за масштабами замінувань, тож шанс побачити міни розтяжки вздовж розбитих вибухами доріг доволі значний.

На малярію хворіло 7–8% від загальної кількості особового складу. За статистикою, це не надто високий показник захворюваності військовослужбовців миротворчого контингенту в африканських країнах. Проте навіть це не є втішним для лікарів.

Головними засобами профілактики цього захворювання залишаються протимоскітна сітка та застосування репелентів, щоб уникнути укусів малярійних комарів. Щотижня видавалися пігулки профілактичного препарату, а лікар особисто контролював, аби миротворці їх приймали.

— Доходило навіть до суворої вимоги щодо прийняття препаратів, адже нехтувати здоров'ям підлеглих не мав права ані лікар, ані командир підрозділу.

Якось до медпункту прийшов солдат та показав покусану комарами ногу. За припущенням лікарів, він уві сні порушив сітку та пролежав з незахищеною ногою всю ніч. Нарухували близько сорока укусів, тож шанс захворіти на малярію був чималий. Проте його пощастило, мабуть то був звичайний комар.

У постійному розташуванні підрозділу за профілактикою малярії стежили сувору. Проте під час виїздів у відрядження це відбувалося не завжди. Ось і привозили малярію звідти разом із глістами.

Виведення підрозділу

Наш підрозділ виходив у грудні 1996 року. Всі понтонні мости та техніка були зібрані та завантажені на корабель, який протягом місяця до-

Підполковник медичної служби Олександр ЄРМАК

ставив їх у порт Миколаєва. Особовий склад дістався до України літаком.

Тим часом в Анголі вже влітку 1997-го відбулося чергове реформування місії ООН. Цього разу вона отримала нову назву — MONUA (Missao de Observacao das Nacoes Unidas em Angola). Передбачалося, що в процесі демобілізації загонів УНІТА, роззброєння цивільного населення і поширення державного управління (тобто центральної влади) на всю територію країни, персонал ООН буде поступово виводитися.

Навесні 1997 року представники УНІТА увійшли до складу уряду Анголи, влітку формально завершилося створення єдиної національної армії, а в березні 1998 року керівництво країни офіційно визнало повстанців як політичну партію. Однак УНІТА продовжувала контролювати свої військові формування, укомплектовані і оснащені сучасною технікою, які розташовувалися на значній частині території країни, також і в алмазодобувних районах. У цих умовах хитка рівновага не могла зберігатися тривалий час. Сторони дедали частіше почали звинувачувати одна одну в невиконанні угод і провокаціях.

Отже, конфлікт розгорівся з новою силою: протягом трьох місяців загоони УНІТА захопили 55 населених пунктів, з них кілька досить великих. Назріла реальна небезпека ескалації конфлікту, що і сталося — з грудня 1998 року у країні почалися великомасштабні бойові дії. На жаль, це призвело до нових жертв, також і серед персоналу місії.

У лютому 1999 місія була офіційно закрита за наполяганням президента і уряду приймаючої сторони — безпрецедентний випадок в історії миротворчих операцій ООН. Останні військові спостерігачі ООН залишили Луанду 3 липня 1999 року.

Восени 1999-го ангольські урядові війська розгромадили потужний наступ, в результаті якого підрозділи УНІТА зазнали найсерйознішої поразки за всі роки протистояння: вони втратили штаб-квартиру в Андуло (муніципалітет в Анголі) і основні бази постачання. Попри те, іноземні експерти вважають, що конфлікт не вичерпано — у повстанців є величезний досвід ведення партизанської війни в буші, підтримка частини населення у віддалених районах країни і, найголовніше, фінансові ресурси.

Вадим КОВАЛЬОВ,
«Народна армія»

З ПЕРШИХ УСТ

«У нас — працюючі, мислячі люди та великі можливості»

Тернопільщина, взявши курс на реалізацію низки реформ, ініційованих Президентом України Віктором Януковичем, останнім часом демонструє позитивні показники розвитку. Безперечно,

лева частка теперішніх добрих починань краю ініційовані її очільником — головою Тернопільської обласної державної адміністрації Валентином ХОПТЯНОМ. І хоча задля розвитку краю, примноження добробуту його жителів необхідно ще добряче попрацювати, фундамент, який закладено командою однодумців, дозволяє впевнено дивитися у майбутнє.

— Валентине Антоновичу, ви керуєте областю відносно нетривалий час — трохи більше року. Що вдалося здійснити за цей період?

— У нас — працюючі, мислячі люди та великі можливості. Це підтвердив рік, що минув. Він видався особливо успішним для агропромислового комплексу Тернопільщини. Важливим здобутком 2011 року став рекордний вал зернових — близько 1,9 млн тонн, що майже на 50% більше, ніж 2010-го. При цьому урожайність в окремих господарствах досягла європейського рівня — 80–90 ц з гектара. Є позитивні результати у буряківництві — в 2011 році на Тернопіллі зібрано 1,9 млн тонн цукрових буряків. Суттєво, на 50%, збільшено валовий збір картоплі. Її зібрано 1,25 млн тонн. В області збудовано шість нових елеваторів, з яких введено в експлуатацію чотири — загальною потужністю 194 тис. тонн. Введені в дію три сучасні картопле-сховища та два овочесховища. Крім того, за рік на Тернопільщині відновлене вуличне освітлення у 843 населених пунктах. Зараз в області реалізовується низка інвестиційних проектів з будівництва та реконструкції тваринницьких комплексів. Змонтовано і запущено лінію з виробництва біоетанолу потужністю 66 тис. тонн на рік. Позитивні зрушення відбулися у харчовій та переробній галузях Тернопілля. Збільшилося виробництво цукру — заводи області виробили 208 тис. тонн цього продукту, що на 41% більше, ніж 2010 року. Окрім того, відновлено роботу 15 підприємств промислового комплексу регіону, що уможливило створення сотень нових робочих місць.

— А який стан справ із залученням інвестицій?

— Лише впродовж 2011 року в економіку області за рахунок усіх джерел фінансування вкладено близько 1,7 млрд гривень капітальних інвестицій, з них 1,5 млрд гривень в основний капітал, що на 21% більше, ніж за відповідний період 2010 року. Важливою передумовою для налагодження ділових взаємин із потенційними іноземними партнерами Тернопільщини, популяризації економічного потенціалу нашого регіону стало проведення у квітні минулого року VI Міжнародного інвестиційного форуму та засідання Міжнародного трейд-клубу в Україні за участю представників 22 країн світу. Підписано Меморандум про співробітництво між Тернопільською обласною державною адміністрацією та Державним підприємством «Державний інформаційно-аналітичний центр моніторингу зовнішніх товарних ринків», Тауразьким товариством друзів Тернополя (Литовська Республіка, — Авт.). Укладено угоди про міжрегіональне співробітництво між

● ВІЗИТНА КАРТКА СПІВРОЗМОВНИКА

Хоптян Валентин Антонович народився 30 вересня 1955 року у с. Вікторівка Чемеровецького району Хмельницької області. У 1977 році закінчив Кам'янець-Подільський сільськогосподарський інститут за спеціальністю «агрономія», учений-агроном.

Трудову діяльність розпочав у 1977 році на посаді агронома, бригадира комплексної бригади колгоспу ім. Горького у с. Шидлівці Чемеровецького району Хмельницької області.

У жовтні 1987 року призначений головою виконавчого комітету Теофіпольської районної ради народних депутатів Хмельницької області. У 1990-му очолив Теофіпольську районну раду народних депутатів. З грудня 1991 по квітень 2000 року — голова правління фірми «Київська Русь» (м. Київ).

З квітня 2000 до березня 2005 року — голова Чемеровецької районної державної адміністрації Хмельницької області.

З травня 2006 по червень 2010 року — керуючий фермерським господарством «Тоніс» (с. Криків Чемеровецького району Хмельницької області).

З 4 червня 2010 року — голова Підволочиської районної державної адміністрації Тернопільської області.

З 21 грудня 2010 року — голова Тернопільської обласної державної адміністрації.

Тернопільською областю та Пензенською областю Російської Федерації, урядом Сербії, Інститутом європейської співпраці (м. Тарнов Республіки Польща).

— Що вдалося запровадити нового при реформуванні освітньої галузі?

— Торік на Тернопільщині відкрито 8 дошкільних навчальних закладів, 10 додаткових груп у дитячих садках та 5 груп дітей дошкільного віку при загальноосвітніх закладах. В освітніх установах обладнано 58 навчальних комп'ютерних комплексів. Для роботи з обдарованою молоддю розпочато встановлення універсальних комп'ютерних багатофункціональних навчально-наукових лабораторій «НОВА 5000». У 2011 році всі школи області забезпечено плазмовими телевізорами. До речі, обласна адміністрація посприяла, щоби плазмові телевізори були й у військових частинах, які дислоковані на нашій території. Протягом року надійшло 11 шкільних автобусів, а 2 придбані за кошти місцевих бюджетів у Гусятинському та Заліщицькому районах. За підтримки уряду було вве-

дено в експлуатацію 4 сучасних загальноосвітніх заклади, відновлено роботу 8 дитсадків. Реформи в освітній галузі мають на меті забезпечити рівний доступ учнів, передусім із сільської місцевості, до новітніх освітніх технологій. Ми й надалі продовжуємо розпочату нами роботу в цьому напрямку, розуміючи важливість створення відповідних умов для того, щоб учні могли здобувати якісні знання.

— Мабуть, не менше значення мають і реформи в галузі медицини?

— Реформування первинної ланки медицини — це першочергове завдання. Президент України Віктор Янукович, ініціюючи низку реформ, спрямованих на побудову заможного суспільства, конкурентоспроможної економіки, ефективної держави, приділяє особливу увагу реформуванню медичного обслуговування. Метою цього є поліпшення здоров'я населення, забезпечення рівного й справедливого доступу всіх громадян до медичних послуг належної якості. Торік на Тернопільщині зроблено чимало реальних кроків у реформуванні системи охорони здоров'я. Впродовж останніх років відремонтовано 432 медичних заклади у сільській місцевості. Спільно з Тернопільським медичним університетом у селищах відкрито 5 навчально-медичних центрів, де встановлено телекомунікаційний зв'язок із університетською лікарнею. У Тернопільському територіально-медичному об'єднанні та Підволочиській, Підгаєцькій центральних клінічних лікарнях відкрито бактеріологічні лабораторії. Проводиться реконструкція та переоснащення Заліщицької центральної районної лікарні. В область надійшло 4 автомобілі швидкої медичної допомоги, за кошти меценатів планується придбати ще 8 реанімобілів для потреб Заліщицького району. З метою своєчасного прибуття

державної адміністрації та уряду на реконструкцію Тернопільського міського стадіону вдалося залучити 8,9 млн гривень, що дозволило привести його у відповідність до вимог Професійної футбольної ліги України. Відновлене проведення чемпіонату області з футболу, в якому взяли участь команди 17 районів області. Окрім того, сьогодні ведеться пошук ділянки під спорудження спортивно-відпочинкового комплексу. У мене відбулася зустріч із ректором Тернопільського національного економічного університету Сергієм Юрієм. Ми попередньо домовилися, що будівництво Палацу спорту буде на 50 відсотків профінансоване з обласного бюджету, решта — за рахунок коштів університету. Палац спорту має бути розміщений неподалік цього навчального закладу. А вже саме там зосереджена основна маса студентства та молоді. Плануємо, що Палац спорту буде обладнаний льодовою ареною і розрахований ориєнтовно на 4–5 тисяч глядачів.

— Як на мене, не менш важливе питання — шефські стосунки між обласною владою Тернопільщини і Збройними Силами України...

— Наш регіон плідно співпрацює із Військово-Морськими Силами Української армії, у складі яких, до речі, чотири бойові кораблі, названі на честь населених пунктів Тернопільщини. Мешканці області уважно слідкують за успіхами екіпажу корвета «Тернопіль», який прославляє наш край далеко за межами держави, а також за новинами про морське водолазне судно «Почаїв», пожежний катер «Борщів» та рятувально-буксирне судно «Кременець». Співпраця облдержадміністрації з підрозділами ВМС ЗС України триває з 1995 року. Трудовими колективами Тернопільщини за цей період надана шефська допомога на суму понад 1 мільйон гривень. Шефська допомога Збройними Силами України, на необхідності якої постійно наголошує Президент України, має втілюватися не тільки у матеріальних засобах, а й у людських ресурсах. Я доручив управлінню освіти облдержадміністрації провести спільно із Тернопільським обласним військовим комісаріатом кампанію, спрямовану на інформування місцевих школярів про можливість навчатися в Севастопольському військово-морському ліцеї.

— Погодьтеся, аби молодь цікавилася армією, а в майбутньому була готовою до виконання військового обов'язку щодо захисту держави, її слід виховувати у військово-патріотичному дусі...

— На Тернопільщині проводиться чимало заходів патріотичного спрямування. У регіоні динамічно розвивається козацтво. До військово-патріотичного виховання молоді залучені військовослужбовці Збройних Сил України, учасники бойових дій, миротворці, громадські організації. На теренах області вже понад два роки діє Коропецький ліцей-інтернат з посиленою військово-фізичною підготовкою. Там молодь виховується на військово-патріотичних традиціях, на героїзмі звитяжців княжої доби, запорозьких козаків та тих воїнів, які з гідністю виконали свій священний обов'язок служіння Україні та її народові. У 2011 році відбувся перший випуск, більшість коропецьких вихованців вирішили присвятити себе справі оборони державних рубежів України. Вони успішно вступили до вищих військових навчальних закладів та вишів інших військових формувань. Вважаю, що офіцерський склад Збройних Сил України мав би формуватися вже з юного віку, із випускників саме таких ліцеїв.

Розмову вів Василь ЛАБАЙ, Тернопіль

ТВЕРДИНИ НАШОГО КРАЮ

Неприступні замки Тернопілля

Тернопільщина займає перше місце в Україні за кількістю замків. Тут знаходиться третина усіх фортифікаційних пам'яток держави, що збереглися до нашого часу. Зараз на території області налічується 34 замки із сотні більш-менш вцілілих, що розкинулися по всій Україні.

Переважну більшість твердинь Тернопілля зведено у XVI–XVII століттях як укріплення, що мали захистити їхніх власників від нападів і були одночасно і житлом, і фортецями. Хоча збереглися на території області й такі старовинні неприступні мури, які пам'ятають глибоке середньовіччя, часи занепаду Київської Русі. Щоправда, достеменно сказати, який із замків Тернопілля найстарший, не наважується жоден із дослідників цієї теми.

До найдавніших збережених замків на теренах області історики відносять Кременецький, Бучацький і Язловецький. Сьогодні, на жаль, усі вони перебувають у занедбаному стані, та колись були неприступними фортецями. **Кременецький замок**, який стоїть на горі Бона — один з трьох на території всієї Русі, який вцілів під час монгольської навали орди хана Батия. Природна неродючість, запаси зброї, пороху, води дозволяли довго витримувати облогу.

Із часами монголо-татарських нападів пов'язано чимало легенд. За однією з них, дівчата, які не побажали потрапити в полон і зазнати ганьби, кинулися зі скель, зв'язавшись між собою косами. Падаючи, вони перетворювалися на великі кам'яні брили, що досі лежать біля підніжжя гори. Відтоді скелі звучать Дівочими.

Круті схили Бони — майже на 100 метрів над округою — не дозволяли, до певного часу, нікому захопити замок. Підкорилася фортеця лише одного разу. У 1648 році після виснажливих боїв, що тривали шість тижнів, її захопили козаки Максима Кривоноса з повсталими проти шляхти місцевими жителями.

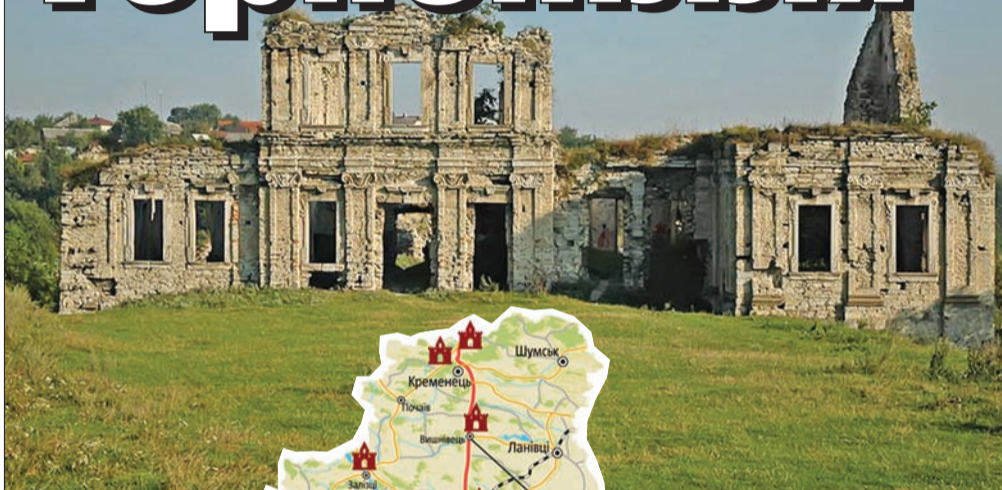
Найкраще до наших днів зберігся **Збарський замок**. Це фортифікаційна оборонна споруда, зведена в 1626–1631 рр. за проектом італійського архітектора Вінченцо Скамоцці. Влітку 1649 року замок був у центрі протиборства військ Богдана Хмельницького і Речі Посполитої. Про ці події згадується в знаменитому романі «Вогнем і мечем» Генріка Сенкевича та однойменному фільмі Єжи Гофмана. Нині в палаці діє краєзнавчий музей, у залах якого розміщено тематичні експозиції, картинну галерею, му-

зейні відділи, а в підземеллі — виставка старовинних знарядь, які використовували для тортур.

Під час мандрівок замками цікаво було б відвідати неподалік Збаража селище Вишневець. Його прославив засновник Запорізької Січі Дмитро (Байда) Вишневецький. Тут знаходиться **Вишневецький замковий палац**, з вікон якого можна милуватися краєвидами старого парку. Від замку залишилися рештки мурів, а ось палац у доброму стані. У 1848 році Вишневець відвідав Оноре де Бальзак, який назвав палац і парк «малим Версалем». А Тарас Шевченко, котрий того ж року побував тут, почув розповідь про «скажені шахи» Яреми Вишневецького. Грالی в них на велетенській шахівниці, де, власне, фігурами були кріпаки, а глядачі сиділи на підвищенні. «Програних» людей забирали нові власники, і родини могли вже ніколи не побачитися.

Найвизначнішою захисною спорудою епохи Ренесансу вважають **Бережанський замок**, названий «Східним Вавелем». На відміну від інших твердинь, він зведений не на високій горі, а в глибокій заболоченій річкової долині на острові, утвореному двома річками Золотої Липи. Цей замок закладений не як військово-оборонна, а як оборонно-житлова споруда. Це була резиденція шляхтичів Синявських. Вони подбали про вишуканість архітектури та інтер'єрів. Замок славився розкішними балами, тут гостював гетьман Іван Мазепа. Якісні фортифікаційні можливості в поєднанні з величчям архітектурно-мистецьким задумом споруди — все це вводило замковий комплекс до категорії широковідомих об'єктів Європи. Тут свого часу гостювали польський король Август II, російський цар Петро I, угорський князь Ференц Ракоці. Бережанський замок витримав десятки облог і здався лише козакам у 1648 році й шведам у 1655-му.

Тернопільщина — одна з найменших областей України, розташована в західній частині держави на Подільській височині. Охоплює східну частину Галичини та південну Волинь. Після революції 1917 р. в результаті громадянської війни та польської інтервенції сучасна територія області увійшла до складу Польщі. Але вже у 1939 р. Тернопільська область як частина Західної України возз'єдналася з Українською РСР. Площа області — 13,8 тис. км², що становить 2,3% території України. За цим показником вона займає 23 місце серед областей України (меншими є тільки Закарпатська та Чернівецька області). Населення — 1087844 мешканці. Національний склад населення за переписом 2001 року: українців — 97,8%, росіян — 1,2%, поляків — 0,3%, білорусів — 0,1%. Край є одним із найпривабливіших для туристів. На його території знаходиться найдовша в Європі карстова печера «Оптимістична» завдовжки 220 кілометрів, одне з «Семи природних чудес України» — Дністровський каньйон, Почаївська лавра та чудотворна ікона у Зарваниці.

чує річка Збруч та її скелясті береги. З єдиного доступного південного боку — глибокий рів, кам'яний мур із виступаючою напівкруглою пороховою вежею. Поряд із нею — в'їзні ворота, дістатися до яких можна було лише через підйомний міст. Упоперек замкової території розташований двоповерховий палац прямокутної форми, який ділив внутрішнє подвір'я на господарське і парадне. Деякі історики стверджують, що під Скала-подільським замком багато підземель, де люди рятувалися під час нападів турків, татар і волохів.

Старий або **Тернопільський замок**, зведений 1540–1548 рр. на лівому березі річки Серет, створений для охорони південно-східних кордонів Речі Посполитої від нападів кримських татар. До нашого часу від замку залишився лише палац. Під час нападів татар і турків (1544–1675 рр.) міщани ховалися в підземеллях замку, пристосованого до тривалої оборони. Підземні ходи зв'язували замок із Надстав-

Замок у Чорткові споруджено з ініціативи першовласника цих земель Єжи Чартковського. Спочатку укріплення були дерев'яними і мали стримувати напади кримських татар і волохів. Після переходу 1597 року міста у власність Станіслава Гольського розпочинається перебудова давніших укріплень на замок, мурований з масивних блоків пісковика. Це вже була міцно укріплена феодальна твердиня, п'ятибична, з вежами на кутах. Двір уміщав палацовий та господарські корпуси, а зовнішні стіни з бійницями служили й оборонними мурами. Під час подій Визвольної війни українського народу 1655 року в замку були оточені окремі частини польських військ та місцевої шляхти на чолі з брацлавським воєводою Павлом Потоцьким. У 1672 році ці землі захопили турки і панували тут 11 років. Наприкінці XIX століття останній спадкоємець замку Садовських — Геронім Садовський — передав свої володіння польському жіночому монастирю сестер-кармеліток.

Своєю чергою, **Скала-подільський замок** розташований на високій скелі правого берега річки Збруч. Ця твердиня згадується ще 1331 року, коли на місці спаленої татарами дерев'яної фортеці за наказом володарів Поділля братів Коріатовичів звели кам'яні укріплення. Витягнута форма замку зумовлена рельєфом місцевості. Із трьох боків природний захист твердині забезпе-

ною, Середньою і Монастирською церквами, костьолами отців Домініканців та Єзуїтів, синагогами. Сьогодні Тернопільський замок — символ обласного центру — зображений на новому гербі Тернополя. Це також найстаріша будівля міста.

Мандруючи Тернопільщиною, можна наживо вивчати історію України. Варто лише визначитись із напрямком подорожі. Поїхавши у бік Чернівців, до Чорткова, ви побачите замки в Микулинцях, Теребовлі та Буданові. Ще один напрямок — Бучач, Підзамочок і Язловецький замок, який зберігся завдяки послушницям сусіднього монастиря. А Скалат, Токи, Сидорів, Скала-подільська! Який напрямок не оберете, на вашому шляху трапляться не одна фортеця.

Плануючи маршрут подорожі, доречно звернути увагу на руїни Червоногородського замку в селі Нирків. На їхньому тлі можна зробити мальовничі фото, неподалік від руїн є Джуринський водоспад — найбільший рівнинний водоспад України, окраса Дністровського каньйону.

На Тернопільщині найкраще збереглися замки в Бережанах, Збаражі, Тернополі, Скалаті, Кривчому, Золотому Потоці, Ягільниці, палаці у Вишнівці, Язлівці, Білокриниці.

На знімках: замки Тернопільщини.
Василь ЛАБАЙ,
Тернопіль

НА ХВИЛІ ЕКСТРИМУ

«Вершники вітру» з військового ліцею

Хтось іде на додаткові заняття або факультативи, інші — у гуртки та секції, яких у навчальному закладі понад десять. Побачити ліцеїста, який вештається територією навчального закладу без діла, практично нереально.

У цьому міг пересвідчитись особисто, спостерігаючи за післяобіднім розводом ліцеїстів. У курсового офіцера завжди при собі список особового складу, де позначено, чим саме має займатися кожний кадет.

— І так щодня, окрім, звичайно, вихідних та свят. Разом із опануванням шкільних та спеціальних дисциплін наші юнаки займаються ще й додатково. А ми, викладачі та офіцери-вихователі, якщо бачимо, що це на користь справі, лише сприяємо. Заняття спортом, науками, іноземними мовами, загальний культурний прогрес особистості — це ті характерні доміанти, які мають бути розвинуті у майбутнього офіцера, яку б силовою структурою для себе він у подальшому не обрав, — розповідає заступник директора ліцею з виховної роботи підполковник Анатолій Марченко.

Цього разу Анатолій Миколайович запросив мене, аби познайомити із вихованцями, які віднедавна утворили у навчальному закладі ще одну імпровізовану «групу за інтересами». Цього разу — з екстремальним ухилом — парашутним спортом. Згодом їхнім захопленням перейнялися і товариші.

Синьо-білий значок парашутиста на правій стороні форменого кітеля з гордістю носять уже десятеро відчайдухів з числа ліцеїстів. Це вже повноцінний гурток. Щоправда, поспілкуватися з усіма разом не вдалося. Після того, як зробили спільний знімок на згадку, більшість хлопців розбіглися на додаткові заняття. Залишилися четверо ліцеїстів, так би мовити, «ідейний кістяк» прибічників екстремального виду спорту: другокурсник Георгій Михаленич та третьюкурсники віце-сержант Ян-Євген Фідра, ліцеїсти Маркіян Савицький та Євген Бовт.

Частково поширенню цього захоплення серед ліцеїстів сприяли офіцери-вихователі. Річ у тім, що серед офіцерського колективу навчального закладу двоє військово-службовців проходили службу в підрозділах аеромобільних військ та розвідки. Це — підполковник Анатолій Марченко, який має у своєму активі понад сто стрибків із парашутом та полковник Сергій Лактіонов, ветеран бойових дій у Афганістані й десантний «бог» для хлопців, адже він за свою тривалу військову кар'єру здійснив 364 стрибки! Погодьтеся, такий результат не може не викликати захоплення. А юнаки

у такому віці завжди рівняються і намагаються бути схожими на найсильнішого і найдосвідченішого.

— Іноді полковник Лактіонов говорить, що якби він виконав ще одне десантування, то вийшло б, що він стрибав упродовж року день у день, — кажуть про офіцера юнаки.

Ліцеїсти шанобливо називають свого курсового офіцера «дядьком». А таке прізвисько, як відомо, просто так у військовому середовищі не дається. Для цього потрібна неабияка особиста харизма, життєвий досвід і авторитет. Дехто з юних парашутистів, спостерігаючи за своїми наставниками, уже й сам планує подавати документи на вступ до Академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного на факультет аеромобільних військ та розвідки. А дехто має на меті вступити до Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, де уміння володіти повітропружними системами також вітається.

Та це поки що амбітні плани. Зараз для хлопців головне — добре закінчити навчальний рік і... дочекатися відкриття стрибкового сезону. Зазвичай це середина березня або початок квітня. А враховуючи, що цього року зима була напрочуд суворою, юні парашутисти прогноують, що їм доведеться чекати до середини квітня.

Найактивніший адепт екстремального захоплення серед ліцейського загалу — другокурсник Георгій Михаленич. За минулий рік юнак устиг виконати одинадцять стрибків! Саме він загітував багатьох своїх однокурсників спробувати себе у якості «вершників вітру». Батько хлопця працює пілотом літака на аеродромі Цунів поблизу Львова. Саме його використовують члени місцевих аероклубів, представники силових структур, спортсмени-парашутисти як тренувальну базу та зону висадки. Минулого сезону батько запропонував Георгію випробувати характер. Мовляв, ти навчався у військово-ліцей, хочеш стати офіцером — спробуй стрибнути сам і друзів, якщо захочуть, приводь.

Цунівське летовище дуже популярне серед «екстремальної» публіки. Крім того, це досить мальовниче місце: навколо аеродрому розкинулися соснові ліси. У цій «дроп-зоні» надзвичайно дружня атмосфера: працюють досвідчені інструктори, які з великою увагою та відповідальністю ставляться до підготовки парашутистів. Ну і, звичайно, можна отримати море вражень та адреналіну в крові. Ті, хто здійснив своє перше побачення з «п'ятим океаном», після призем-

лення стверджують, що обов'язково повторять це ще раз.

Середній вік львівських ліцеїстів, які займаються парашутними стрибками, — 16 років. Тож для того, щоби потрапити на борт літака, потрібен нотаріально засвідчений дозвіл від батьків або ж їхня безпосередня присутність у клубі для підтвердження дозволу на стрибок. А у випадку з нашими героями — ще й згода керівництва навчального закладу. В обох випадках

Синьо-білий значок парашутиста на правій стороні форменого кітеля з гордістю носять уже десятеро відчайдухів з числа ліцеїстів

такий дозвіл було отримано. Хоча батьки спочатку понервували трішки, але усе ж таки погодились.

— Після того, як я поділився враженнями від першого стрибка з батьками, мені мама прямо сказала: «Краще я тобі гроші буду давати на цей аероклуб, аніж на той, що із пивом та цигарками. Більше користі буде», — розповідає ліцеїст третього курсу Маркіян Савицький.

Стрибки з парашутом у аероклубах платні. Проте, якщо порівняти із задоволенням, яке від цього отримуєш, ціна вже не здається аж занадто високою. За словами хлопців, перший стрибок коштує 350 гривень разом із страховкою. Кожен наступний — дешевше. Гроші йдуть на закупівлю пального для літака, обслуговування техніки та парашутів.

— Першого разу, як ми приїхали на летовище, нас, перш за все, скерували на медичний огляд, незважаючи на те, що ми навчаємося у військово-ліцейі й апріорі здорові люди, — говорить віце-сержант Ян-Євген Фідра. — Лікар клубу перевіряє зір, адже особам із поганим зором для стрибка потрібні контактні лінзи або окуляри зі спеціальним кріпленням.

Обов'язково запитують, чи не було коли-небудь травм ніг, кісток таза, хребта або ж інших хвороб опорно-рухового апарату. Бо тоді без консультації з профільним лікарем на борт літака зась.

Далі усі новачки потрапляють до інструкторів, які не лише досвідчені спортсмени-парашутисти (у кожного понад 1000 парашутних стрибків), але й непогані психологи.

Ці навички зовсім не зайві, оскільки інструктори мають допомогти неофітам різного віку і статі подолати страх висоти, невпевненість у власних силах у комплексі із навчанням усіх необхідних дій. І якщо техніку стрибка та матеріальну частину парашутів опанувати не важко, адже всі парашутні системи конструктивно надзвичайно прості й надійні, то з людськими фобіями ситуація складніша.

— Ми використовували парашутну систему Д-1-5у. Її ще «дубком» називають за простоту та безвідмовність, — розповідає ліцеїст третього курсу Євген Бовт. — Але у клубі є ще й інші системи — Д-5, Д-6. Їх нам також показали і розповіли, як ними користуватися. Ознайомили з будовою та принципом дії запасних парашутів та приладів, що страхують та відкривають парашут на заданій висоті. Тепер ми самі вже вивчаємо інші види повітропружних та страховальних систем. Такіко-технічні дані — принаймні десять — кожен може назвати з ходу. Роз'яснювали також правила поведінки на борту літака. Нашим повітряним «конем» був Ан-2. Серед сучасних біпланів — один з найнадійніших. А перший стрибок ми виконували з висоти 900 метрів.

Що ж до інструкторів, то прогресивна методика навчання, яку вони використовують, дійсно допомагає, одногосно погодились ліцеїсти. Перед першим стрибком у них майже не було тривожних відчуттів. Усе ж таки правильна психологічна «накачка» — запорука вдалого приземлення. Упродовж всього ввідного курсу хлопцям не один десяток разів повторювали, що невдалий стрибок — дуже рідкісне явище. Кожен парашутист стрибає з двома парашутами одразу. У випадку, якщо ти розгубився і не відкрив парашут, або ж з якоїсь іншої причини він не відкрився, є «запаска». Якщо навіть спортсмен сам її не відкрив, то спеціальний вмонтований прилад на висоті 300-400 метрів сам відкриє купол запасного парашута. Усе решта — це особиста увага і бажання перевірити на міцність свою нервову систему.

Результати стрибків заносяться до відповідної книжки. Кожен, хто пройшов спеціальну підготовку і виконав стрибки з парашутом на «DZ Цунів», отримує офіційні посвідчення парашутиста відповідного зразка. Хлопці також похвалилися своїми. Почнеться новий сезон — незаповнених граф обов'язково поменшає. Георгій Михаленич, як найдосвідченіший, планує спробувати свої сили на спортивному парашуті-крилі, яким можна керувати, як планером.

Наприкінці нашої розмови запропонував хлопцям описати ті відчуття, які виникли у них під час першого стрибка з парашутом. На що це більше схоже: падіння чи все ж таки політ?

— Усім сняться сні, — каже один із юнаків. — І часто уві сні ми літаємо... Відчуття майже такі самі! Ну що тут скажеш? У 16 років ми усі, здається, невиправні романтики!..

Володимир СКОРОСТЕЦЬКИЙ, Львів.

Фото автора

Початок на 1 стор.

У НАШИХ СУСІДІВ

Військова реформа по-польськи

Зважаючи на значну зацікавленість наших читачів розвитком багатьох іноземних армій, наша газета розпочинає публікацію циклу матеріалів, присвячених цій тематичі. Перший наш гість — Військо Польське (*Sily Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej* — офіційна самоназва). Армія нашої західної сусідки сьогодні знаходиться на «марші» інтенсивного реформування, що є досить актуальним і для Збройних Сил України. Тож було би цікаво дізнатися, як це відбувається в одного з наших сусідів.

Усього й одразу не буває

Військо польської держави переживає складні і відповідальні часи, адже в ньому, як і у більшості армій Східної Європи, тривають масштабні перетворення. Ставши повноправним членом системи колективної безпеки під широковідомою назвою НАТО, Польща стрімко трансформувє власну систему національної безпеки і оборони, ключовим елементом якої є її збройні сили. Головний, магістральний, напрямок цих змін — приведення війська у відповідність до норм і стандартів, прийнятих в Альянсі. Саме це і становить сутність і головний сенс військової реформи по-польськи, тобто її майже тотальний характер, глибину та докорінну спрямованість. Польща впевнено рухається від армії соціалістичної республіки до сучасної армії західного гатунку.

За своєю чисельністю армія Республіки Польща нині є найбільшою серед європейських країн Північноатлантичного альянсу, за винятком ФРН (з урахуванням армії колишньої НДР). У ній, за останніми відомостями міністерства оборони цієї країни, служить близько 120 тисяч осіб, мобілізаційний резерв Війська Польського (Національні сили резерву — НСР) ще близько 230 тисяч осіб.

Нині стан безздатності та оснащеності збройних сил Польщі оцінюється багатьма фахівцями як один з найкращих у східній частині нашого континенту. Одночасна реалізація у польському війську кількох цільових трансформаційних програм дозволила вищому військово-політичному керівництву цієї країни створити дійсно достатньо ефективний силовий інструмент для захисту державного суверенітету та територіальної цілісності, відстоювання власних національних інтересів на світовій арені. Про це свідчать результати участі польських військових в останніх локальних конфліктах на теренах нашої планети, як

із миротворчими місіями, так і у складі багатовійськових національних контингентів, діючих за планами та в інтересах НАТО з антитерористичними завданнями. Сьогодні збройні сили Республіки Польща складаються з чотирьох основних компонентів — Сухопутних військ, Повітряних сил, Військового флоту та Сил спеціального призначення. На їхньому озброєнні близько 900 основних бойових танків (німецькі Leopard 2A4, радянські Т-72 та польський варіант модернізації цього ж танка РТ-91), до 1700 бойових броньованих машин (радянська БМП-1, легкий американський броньований автомобіль «Хаммер» та БТР розробки фінської компанії Patria під назвою «Rosomak»). Також польське військо має на своєму озброєнні понад 1000 артилерійських систем калібру більше 100-мм та реактивних систем залпового вогню типу БМ-21 «Град». До його складу входять 143 армійські гелікоптери (W-3, SW-4, Mi-24 та Mi-17). Авіапарк Повітряних сил налічує 35 легких фронтних винищувачів ще радянського виробництва МіГ-29А (виконаних у експортному варіанті), 48 сучасних модер-

нізованих американських винищувачів F-16 D/C blok 52+, 45 застарілих радянських фронтних винищувачів-бомбардувальників Су-22М4, транспортні літаки американського виробництва C-295, C-130 «Геркулес» та польські М-28. Військово-морські сили мають на своєму озброєнні за натовською класифікацією 2 фрегати, 3 корвети, 3 ударні ракетні кораблі (ракетні корвети), 5 підводних човнів різних проєктів як радянського, так і західного виробництва, 5 морських тральників та 19 тральників — шукачів мін (рейдових тральників). Крім того, польський військовий флот має власний авіаційний компонент — 30 гелікоптерів різного типу та призначення і 12 літаків.

Присутність в озброєнні польського війська ОВТ як радянського (російського), так і західного виробництва є його особливістю, яка притаманна так званому перехідному періоду. У сфері озброєння та оснащення війська вищим військово-політичним керівництвом країни прийнято рішення про поступовий перехід Війська Польського на зразки і типи ОВТ, прийняті у країнах НАТО. Однак, зважаючи на той факт, що досягнення такого результату за короткий термін часу ще й із витратою значного обсягу коштів неможливе (що є дуже схожим на ситуацію в нашому війську), вирішено зробити цей процес поступовим, без «різких рухів», поєднуючи модернізацію наявних зразків із поступовим оснащенням новими типами ОВТ. З цієї метою у країні прийнята та активно реалізовується відповідна військово-технічна програма. Згідно з її положеннями, протягом останніх 10 років уряд Польщі за допомогою оборонно-промислового комплексу країни та партнерів з НАТО проводить значну роботу з переозброєння національного війська. Це стосується всього спектру ОВТ — від стрілецького озброєння та засобів зв'язку до бойової авіації. Зокрема, відбувається активна заміна (у відповідності з виробленням технічного ресурсу) старих зразків ОВТ новими вітчизняними або виробництва країн-партнерів по НАТО.

Спочатку підготовка, потім дії

Однак нинішня трансформація польських збройних сил не обмежується лише військово-технічним аспектом. Не менш важливим для їхнього розвитку є зміни й у багатьох інших сферах. Приміром, таких, як система управління військом, його організаційно-штатна структура, методи та форми його застосування, спосіб комплектування (тобто перехід до повністю професійної армії), система дислокації і розташування військ, система соціального захисту та зміни у сфері духовно-ідеологічної роботи у війську. Найбільш показовим щодо глибини та змісту перетворень, які відбуваються у польських збройних силах, є хід та розмах процесу їхньої професіоналізації.

Керівництво країни свого часу ухвалило принципове рішення щодо докорінної зміни системи комплектування військова з обов'язкового на добровільне. У відповідності до закону Польщі про комплектування військова, в який були внесені відповідні зміни, відтепер призов громадян на дійсну військово службу може бути введений, точніше — поновлений, лише в разі потреби у випадку воєнної загрози для держави. З 1 січня 2010 року Польща офіційно комплектує своє військово виключно на добровільних засадах.

За даними сторонніх спостерігачів, цей процес має у польському війську цілком позитивну динаміку. Є декілька причин цього. Головна з них — увага керівництва держави передусім до соціального фактору професіоналізації. Ще до початку практичної реалізації переходу на комплектування військова на профе-

сійній основі у Польщі провели значну за обсягами підготовчу роботу, зокрема здійснили відповідні розрахунки, створили не тільки законодавчу, а й фінансово-матеріальну базу,

навичок та вмінь у польських військових завдяки активній зовнішній політиці керівництва країни існує чимало. За останній час контингенти збройних сил республіки Польща брали

Польща стрімко трансформувє власну систему національної безпеки і оборони, ключовим елементом якої є її збройні сили. Головний, магістральний, напрямок цих змін — приведення військова у відповідність до норм і стандартів, прийнятих в Альянсі. Саме це і становить сутність і головний сенс військової реформи по-польськи, тобто її майже тотальний характер, глибину та докорінну спрямованість

або продовжують брати участь у виконанні різноманітних за змістом бойових завдань у місіях на теренах Сирії, Лівану, Республіки Чад, Іраку, Боснії та Герцеговини, Косова, Афганістану. Це відбувається у різних форматах: від

участі в діях американсько-британського контингенту в Іраку до входження у склад багатонаціонального контингенту під проводом НАТО за антитерористичною та антипартизанською тематикою в Афганістані чи миротворчій місії на Балканах. Причому контингенти, які діють у Іраку та Афганістані, досить значні за чисельністю — в середньому в них служить від 2500 до 2700 польських військово-вслуговувачів.

Крім того, бойова авіація (винищувачі) Повітряних сил Війська Польського здійснює бойове чергування в системі ППО НАТО на Європейському континенті, діючі з авіабаз у Литві (4-6 бойових літаків на ротацийній основі разом із підрозділом технічного обслуговування та наведення), а до складу оперативного з'єднання ВМС НАТО в Атлантиці та Середземному морі, приміром, під час його бойового патрулювання в Червоному морі та Аденській затоці входить група бойових кораблів польських ВМС (звичайно фрегат, підводний човен, а також кораблі забезпечення).

Характерним для участі польських військ у виконанні різноманітних місій за кордонами Польщі є той факт, що діють польське військо у таких випадках не у «збірних командах кращих», а цілком штатними підрозділами та частинами.

Тож, зважаючи на таку досить активну закордонну діяльність польського військова, можна впевнено констатувати, що сьогодні воно має досить цінний і корисний для свого подальшого розвитку практичний досвід. Адже він дозволяє польському військовому керівництву узгоджувати процес трансформації військова із сучасними та перспективними військово реаліями.

Цим, звичайно, не обмежується сутність польської військової реформи. Ми лише згадали найбільш характерні її риси та особливості.

Костянтин МАШОВЕЦЬ,
«Народна армія»

НЕЙМОВІРНО, АЛЕ ФАКТ

Правда й вигадки про НЛО

Десь на початку вісімдесятих у відрядження до Середньоазіатського військового округу прибув полковник, начальник відділу Генштабу Збройних сил СРСР, що був створений для збору та аналізу інформації про НЛО. Адреса відрядження була визначена не випадково.

Льотчики повітряної армії, зокрема і її командувач, бойовий генерал, Герой Радянського Союзу, неодноразово спостерігали в небі над стартовими позиціями міжконтинентальних балістичних ракет невідомі літальні об'єкти. Той військовий спеціаліст зустрівся з очевидцями цих явищ, а потім завітав до редакції. Його розповідь про історію спостережень за НЛО, подробиці свідчень багатьох людей ми тоді сприймали як фантастичну повість. Бо на той час мало що було відомо про ці об'єкти: на відомості про них радянська цензура накладала табу, аби не морочити людям голови дурницями про «літаючі тарілки» та прибульців із неземних цивілізацій, відволакиючи їх від будівництва комунізму.

Лише з початком перебудови було відкрито доступ до подібної інформації. А у мене той виступ полковника з Москви викликав неабиякий інтерес до цієї теми. У моєму архіві й дотепер зберігаються газети з повідомленнями про НЛО. Так, газета «Московська правда» 31 грудня 1989 року повідомляла: «13 вересня на початку десятої вечора над підмосковним науковим селищем Протвино з'явилася літаюча тарілка. Вона здійснила посадку. З неї вийшли два члени екіпажу (жінки), запитали місцеву мешканку Л. на борт корабля і катали її на тарілці протягом десяти хвилин, а потім відпустили». А «Вечерня Москва» 24 березня 1990 року попереджала своїх читачів: «...Якщо хтось побачить НЛО, хай не спішить до нього, краще перечекати. А потім потрібно повідомити про це владі. Міліція повинна очепити місце (якщо на ньому відбулася посадка)... До подібних заходів безпеки спонукають і виявлені минулого року випадки викрадання людей без повернення... За нашими даними, серед сотень тисяч зниклих безвісти — п'ять з половиною, можливо, викрадені НЛО».

Про НЛО писала навіть «Правда» — тодішній центральний орган ЦК КПРС. Зокрема, у номері від 13 липня 1990 року надрукувала замітку такого змісту. Штаб військово-повітряних сил Бельгії оприлюднив інформацію про те, що над територією цієї держави протягом останніх семи місяців з'являлися невідомі об'єкти, які були виявлені військовими радарними.

Щодо цього я розмовляв з військовослужбовцями, які несли бойове чергування з охорони повітряного простору. Але жоден з них не підтвердив факту появи НЛО на екранах локаторів.

Пригадую, як під час проведення чергової всеармійської наради керівників військових засобів масової інформації у Москві перед нами виступав Головнокомандувач військ ППО генерал армії Іван Третяк. Ми попросили його відповісти на запитання, пов'язані з НЛО.

Пропоную увазі читачів виклад його відповіді: «Інтерес людей до

У середині 70-х років минулого століття теж був сплеск повідомлень про НЛО. Їх спостерігали головним чином у північних районах. Час їх появи майже на 90 відсотків і більше збігався із запуском ракет з полігону Плесецьке

явищ, по-значених абревіатурою НЛО, зрозумілий. Однак сьогодні природа цього явища аж ніяк не зрозуміла, і що головне — немає доказів їх штучного походження. Тобто того, що вони — результат розумової діяльності позаземних цивілізацій. Більшість наявних свідчень про НЛО так чи інакше можна пояснити цілком природними причинами. Наприклад, оптичними явищами, що виникали в результаті сонячної активності. У небі літає велика кількість куль-зондів, частина яких утратила керуваність. Інколи їх приймають за НЛО. В останні роки у зв'язку з інтенсивними польотами в космос, випробуваннями ракет первантажено навколоземний кос-

мічний простір. Наслідки цього забруднення постають перед людьми в різноманітному вигляді, зокрема, як НЛО.

У середині 70-х років минулого століття теж був сплеск повідомлень про НЛО. Їх спостерігали головним чином у північних районах. Час їх появи майже на 90 відсотків і більше збігався із запуском ракет з полігону Плесецьке. Як вважали тоді деякі спеціалісти, багато явищ, які сприймали за НЛО, пов'язані з вторгненням космічних променів крізь озонові дірки, які виникали під час запус-

ків ракет. Однак із міркувань секретності на той час про це не писали.

У результаті широкий загаль населення перебував у подиві від побачених у небі невідомих об'єктів.

Між тим на той час спостереження за НЛО не мали переконливих пояснень природи їх існування. Людські знання про навколишній матеріальний світ були ще доволі поверхневі. Вважалося, що говорити про якісь міжпланетні кораблі, що порушують кордони повітряного простору держави й у такий спосіб — її суверенітет, передчасно. При цьому самі військовослужбовці, особливо вартівні неба, доволі часто бачили щось незвичне.

захист повітряного простору від реальних цілей, що становлять небезпеку для об'єктів».

І хоча для військових невідомі об'єкти на той час були не їхнім «профілем» роботи, у ті роки внесли відповідні зміни до інструкцій та інших документів щодо дій чергових сил військ на випадок появи НЛО. Зокрема, вони регламентували, наприклад, дії авіації при зустрічі з ними. Було прописано, як заходити на ціль, яку зброю застосовувати (був розроблений навіть спеціальний тип ракети на цей випадок).

У принципі цей порядок дій можна було застосовувати і при зустрічі з невідомим інопланетним кораблем, хоча це мало ймовірно. Тим паче, застосовувати чинні чи створювати спеціальні засоби для боротьби з НЛО доти, поки наукою не буде встановлено факт їх розумного позаземного походження, рівень реальної загрози для людей, передчасно. Якщо навіть гіпотетично припустити існування НЛО як продукту високоорганізованого розуму значно розвиненішої, ніж наша, цивілізації, то будь-яка боротьба з такими об'єктами та членами їх екіпажів у кращому випадку буде марною. У гіршому випадку — може призвести до непередбачуваної реакції у відповідь.

Зустріч із генералом армії Іваном Третяком відбулася 1991 року. З того часу багато що змінилось. Зокрема — в оснащення військ повітряної оборони як Росії, так і Збройних Сил України. Зокрема, вітчизняна РЛС «Кольчуга» «бачить» значно далі, ніж існуючі у світі радарні комплекси. Але й вона поки не допомогла науці хоча б на крок наблизитися до розгадки феномену НЛО.

Коли я підготував цей матеріал до друку, то вирішив звернутися до Інтернету й дізнатися, які нові відомості останнім часом з'явилися про ці об'єкти. Зацікавила карта України, на якій українські уфологи позначили місця спостереження НЛО. Вони стверджують, що ще за часів Київської Русі їх бачили в небі. За останні роки в Україні зафіксовано понад 800 таких фактів, із них понад 90 — в 2009 році. Найчастіше такі об'єкти з'являються над територією Київської області та Криму.

Цікаво, що в 2010 році масово «навалу» НЛО спостерігали в Америці. З цього приводу деякі вчені-дослідники даного явища висунули доволі сміливу гіпотезу: мовляв, рада Восьми — представників розумних цивілізацій з галактичних сузір'їв Альфа Центавра, Волопаса, Сіріуса, Плеяд та інших — таким чином здійснює розвідку на Землі. Зокрема — веде спостереження за станом навколишнього середовища планети. Ті неземні цивілізації мають намір вступити до 2015 року в контакт із землянами і надати допомогу в розв'язанні екологічної проблеми, яка вкрай загострилася на нашій планеті й просто не під силу землянам.

Отже, можливо, ми вже найближчим часом станемо свідками такого контакту або спростування ще одного міфу про НЛО. А поки можемо посилатися на відомий вислів героя популярної кінокомедії щодо існування життя на Марсі: нам теж достеменно мало що відомо і про НЛО, хоча людство ця проблема цікавить і захоплює з прадавніх часів.

Володимир ЧІКАЛІН,
«Народна армія»

ЗАГАДКИ ІСТОРІЇ

Чи було прокляття фараонів?

Єгипетська цивілізація нараховує понад п'ять тисяч років. Її історія привертає увагу численних туристів, зокрема і з України. Один із найпопулярніших маршрутів — відвідання так званих царських гробниць, що розкинулися на західному березі Нілу. Ті споруди оповиті легендами. Та особливо багато загадок існує навколо гробниці фараона 18 династії Тутанхамона.

Її розкопки розпочав восени 1922 року англійський археолог Говард Картер, який виявив саркофаг і скульптурний портрет із золота самого фараона. Була у гробниці й табличка з глини, яка містила ієрогліфічний запис: «Смерть швидкими кроками настигне того, хто порушить спокій фараона»...

Першим помер від невідомої хвороби меценат цієї експедиції приятель Картера лорд Карнарвон. А потім протягом кількох років жертвами помсти фараона стали

22 учасники розкопки гробниці та вивчення мумії Тутанхамона. Сам Картер помер у віці 66 років у 1939 році.

Вчені зацікавилися, як діє прокляття фараона? Так, лікар госпіталю у Південній Африці Джофрді Дін оприлюднив свою гіпотезу цього явища. Причину смертей учасників розкопки гробниці він пояснив «печерною хворобою» — наслідками дії мікроскопічних грибків, які були у мумії.

А вчений-атомник професор Луїс Булгаріні висловив припущення, що стародавні єгиптяни захищали гробниці за допомогою радіоактивного урану.

У 1998 році американський археолог Д. Мерфі здійснив розкопки раніше невідомої гробниці. Історія повторилася: він сам і майже всі учасники експедиції померли внаслідок помсти фараона.

Як розцінити ці та інші драматичні факти? Відповіді на це запитання не існує й досі.

Підготував Володимир СТЕФАНОВИЧ,
Київ

НАЗУСТРІЧ ЛОНДОНУ-2012

В яку «воду» стрибнемо на Олімпіаді?

Дедалі менше часу залишається до старту XXX літніх Олімпійських ігор, які цього року проведуться у Лондоні. Завдяки високим результатам наших спортсменів на світових першостях уже здобуто чимало ліцензій, які гарантували присутність синьо-жовтого прапора серед знамен країн-учасниць Ігор на англійській землі.

Тамари Токмачової, такі досягнення китайських спортсменів не є випадковими. А вже якщо додати до цільової державної програми розвитку спорту фінансову підтримку спортсменів, утримання першокласних спортивних баз, залучення тренерів з колишнього Радянського Союзу та працелюбність китайців, то їхній успіх цілком закономірний. Відповідно, якщо в Україні з цих складових є лише одна — тренери, то очікувати від спортсменів високих результатів не доводиться. Хоча трапляються приємні несподіванки...

Що стосується спортивної бази, то сьогодні місця, де могли б ефективно тренуватись наші стрибуни, можна перерахувати на пальцях. Нині чи не єдиною базою для їхньої підготовки залишається басейн ЦСК ЗС України, де є більшість з необхідних умов для ефективних тренувань. Є ще одна нагальна проблема — спортивний інвентар. Для стрибків у воду — це трамплін: спеціальна пружна дошка завдовжки до 5 метрів та завширшки півметра із протиковзним покриттям. Зважаючи на те, що з неї стрибають по декілька сотень разів на день, її потрібно змінювати чи не щороку. Однак ні 2009-го, ні 2010-го Державна служба молоді та спорту не придбала жодної такої дошки. Справа зрушила з мертвої точки лише торік, коли профільне відомство все ж таки знайшло кошти та закупило необхідний інвентар для майбутніх олімпійців.

— Тому місця, які ми займаємо на престижних змаганнях, безпосередньо залежать від суми грошей, вкладених державою в підготовку спортсмена. Без розвитку інфраструктури неможливі й спортивні успіхи, — резюмує Тамара Токмачова.

Окрім цього, значну роль у досягненні будь-яким спортсменом потрібних результатів відіграє й досвід участі в змаганнях найвищого рівня. Що стосується армійських стрибунів у воду, то Олександр Горшковозов та Олександр Бондар — спортсмени молоді, вони ще не мають досвіду виступів на олімпіаді. Хоча Бондар свого часу став срібним призером юнацьких Олімпійських ігор, тож йому знайома атмосфера змагань такого формату. Але юнацькі ігри, де виступають учасники віком до вісімнадцяти ро-

ків, все ж відрізняються від дорослих, де спортсмени значно досвідченіші. Однак досвід попередніх змагань хлопцеві, безумовно, стане у пригоді. Його також обрали капітаном команди, адже в активі Олександра Бондара, окрім перерахованих вище досягнень, також «бронза» та «срібло» чемпіонатів Європи.

Серед лідерів команди і Юлія Прокопчук, яка вже брала участь у пекінських Іграх та знайома з атмосферою запеклої олімпійської боротьби. Тоді вона виступила не дуже вдало, тож опинилась на двадцятому місці у загальному рейтингу. На думку її тренера, працівника ЗС України Андрія Руденка, причина провального виступу була закладена ще під час підготовки до виїзду на Олімпіаду. Адже за збігом обставин спортсменка тренувалась на зборах у Запоріжжі без команди. А тренуватись без суперників дуже складно. Однак Юлія повинна завоювати ліцензію у синхронних стрибках на Кубку світу, це їй цілком до снаги, — перекоонує тренер...

І це, на щастя, сталося! З нього українці повернулися з новим національним рекордом. Вони вибороли 11 з 12 ліцензій. Залишилося дочекатися, що, попри всі негаразди, так само приємно вони нас вразять і на Олімпійських іграх. До речі, місце проведення Кубка світу було вибрано не випадково, адже спортсмени мали чудову нагоду протестувати олімпійський басейн до початку Олімпіади, а організатори — у змагальній обстановці перевірити функціонування всіх служб, що забезпечують проведення турніру. За словами президента Федерації України зі стрибків у воду Ігоря Лисова, лондонський водний парк відповідає всім сучасним вимогам.

— Оригінальна архітектура будівлі, відчуття комфорту і затишку, коли безпосередньо перебуваєш в чаші басейну, і тепла підтримка вболівальників (щодня на трибунах було не менше ніж 5000 глядачів), які нагороджували оплесками за вдало виконаний стрибок кожного спортсмена, — все це не могло не вразити приємно, — зазначив президент Федерації.

Максим ХОРОШУНОВ,
«Народна армія»

ЄВРО-2012

На матчі — з комфортом

«Хоча до стартового свистка першого матчу чемпіонату Європи з футболу залишилося ще три місяці, МЗС закликає всіх уболівальників, яким для в'їзду в Польщу необхідні візи, щоб вони швидше подавали документи», — цитує Польська агенція преси (PAP) інформаційне повідомлення МЗС Республіки Польща. Вже з 8 березня іноземні уболівальники могли звертатися в польські консульські установи для отримання віз на Євро-2012, відзначає PAP. У МЗС Польщі пояснили, що зараз це можливо відповідно до Візового кодексу Євросоюзу, який передбачає надання документів для отримання віз не раніше, ніж за три місяці перед початком запланованого візиту. Міністерство також звертає увагу на те, що, звертаючись заздалегідь за отриманням візи, фанати зможуть уникнути черг і запланувати своє перебування в Польщі. В Україну, крім консульств, заяви на отримання віз можна також подавати за посередництва акредитованих туристичних фірм, контактні дані яких можна знайти на інтернет-сторінках консульських установ, йдеться в повідомленні польського МЗС.

А 13 березня в Чехії відбулася передача першого двоповерхового електропоїзда виробництва «SKODA VAGONKA a.s.» українській делегації на чолі з віце-прем'єр-міністром — Міністром інфраструктури України Борисом Колесніковим. Як повідомили у прес-службі відомства, поїзди чеського виробництва курсуватимуть між Харковом, Дніпропетровськом та Донецьком. Борис Колесніков та фахівці «Укрзалізниці» оглянули вагони та проїхали в новому поїзді по випробувальному кільцю полігона компанії «SKODA TRANSPORTATION a.s.». До Харкова електропоїзд прибуде наприкінці цього місяця залізницею. Згідно із укладеним між Південною залізницею та чеською компанією договором, українські магістралі отримають два такі потяги.

За словами віце-прем'єра, вартість поїзду в нових потягах буде доступною для населення. «Ці два поїзди курсуватимуть по кільцю Харків — Дніпропетровськ — Донецьк — Харків. Тобто вони забезпечать сполучення трьох міст-мільйонників сходу країни. Я не хочу зараз називати ціни, але це буде тришки дешевше за автобус, проте за якістю — набагато вище», — зазначив Борис Колесніков. Двоповерхові «Шкоди» складаються із шести вагонів, у кожному з яких 126 місць (загалом — 636 місць). Передбачені місця першого (другий поверх) та другого класів. Електропоїзди обладнані місцями для осіб з обмеженими фізичними можливостями, є по 4 підйомники для візків у кожному поїзді, спеціально облаштовані санвузли.

Загальний термін експлуатації поїзда — 40 років, що практично удвічі більше, ніж сьогодні. На початку експлуатації та під час проведення Євро-2012 в Україну прибудуть чеські інженери, котрі допомагатимуть українським спеціалістам експлуатувати та обслуговувати електропоїзди.

Що стосується «Hyundai Rotem», які обслуговуватимуть гостей Євро-2012, то всі шість славнозвісних швидкісних потягів виробництва цієї компанії прибудуть до України до 10 травня. Про це розповів заступник генерального директора «Укрзалізниці» Леонід Лобойко. За його словами, вже відвантажені третій та четвертий міжрегіональні електропоїзди. Вони прибудуть в Україну у середині квітня, а п'ятий та шостий — у першій декаді травня поточного року. Запуск в експлуатацію всіх шести електропоїздів буде здійснено до 1 червня 2012 року.

Нагадаємо, до Одеського морського торговельного порту вже прибули перші два потяги південнокорейського виробництва. Наразі здійснюються митні процедури, після чого розпочнеться вивантаження техніки. Потім електропоїзди будуть доставлені до моторно-вагонного депо «Одеса-Застава-1», де здійснюватиметься їхня підготовка до транспортування на Південну залізницю до станції Харків.

Підготував Костянтин НІКОЛАЄВ,
«Народна армія»

12 ТЕЛЕТИЖДЕНЬ

«НАРОДНА АРМІЯ»

П'ЯТНИЦЯ, 16 БЕРЕЗНЯ 2012 РОКУ

понеділок, 19 березня 2012 року

09:00 Підсумки тижня
09:40 Точка зору
10:05 Ток-шоу «Легко бути жінкою»
10:55 Погода
11:00 Шеф-кухар країни
11:50 Офіційна хроніка
12:00 Новини
12:10 Діловий світ
12:25 Право на захист
12:45 Вікно в Америку
13:15 Х/ф «Викликаємо вогонь на себе». 1с.
15:00 Новини (із сурдоперекладом)
15:15 Euronews
15:40 Діловий світ. Агросектор
15:55 Х/ф «Агонія»
18:20 Новини (із сурдоперекладом)
18:40 Діловий світ
18:55 Погода
19:00 Смішний та ще смішніший
19:25 After Live (За лаштунками Шустер-Live)
19:50 221. Екстрений виклик. Тиждень
20:40 Сільрада
20:55 Офіційна хроніка
21:00 Підсумки дня
21:25 Плюс-мінус
21:30 221. Екстрений виклик
21:35 Діловий світ
21:45 Світ спорту
21:55 Вітас. Безсонна ніч
22:50 Погода
22:55 Трійка. Кено. Секунда удачі
23:00 **ТРК «ЕРА»**
ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. НІЧНИЙ КАНАЛ
01:20 Нашадки
01:30 ТелеАкадемія
02:45 Х/ф «Священик серед нас». 1с.
04:25 Наше Євро
04:50 Околиця
05:20 «Надвечір'я» з Т. Шербатюк
05:50 Діловий світ. Агросектор

20:50 Серіал «Інтерни»
21:15 «Велика різниця»
23:10 ТСН: «Телевізійна служба новин»
23:25 «Tkachenko.ua»
00:20 Серіал «Інтерни»
00:50 Серіал «Одержимий»
01:50 Романтична комедія «Мріяти не шкодить»
03:10 ТСН: «Телевізійна служба новин»
03:25 Романтична комедія «Ніхні зустрічі»
04:50 Серіал «Одержимий»

05:20 Т/с «По той бік вовків»
07:00 Новини
07:10 «З новим ранком»
07:30 «Спорт у Подробіцях»
07:35 «З новим ранком»
08:00 Новини
08:10 «З новим ранком»
08:30 Новини
08:35 «З новим ранком»
09:00 Новини
09:10 Т/с «Острів непотрібних людей»
11:05 Т/с «Одного разу в міліції»
12:00 Новини
12:15 Х/ф «В очікуванні кохання»
15:55 Д/с «Детективи»
16:20 «Жди мене»
18:00 Новини
18:10 Т/с «Кровинушка»
19:00 Т/с «Свати-4»
20:00 «Подобіцці»
20:25 «Спорт у Подробіцях»
20:30 Прем'єра т/с «Особисті обставини»
22:35 Т/с «По гарячих слідах»
00:40 «Позаочі»
01:25 Х/ф «Залізна людина»
03:25 «Подобіцці»
03:50 Д/ф «Вітаю, я ваша тітка Тетяна Васильєва»
04:40 «Позаочі»

06:00 Срібний апельсин
07:00 Події
07:15 Т/с «Єфросинія. Продовження» (мелодрама) (272 серія)
08:30 Т/с «Слід» (детектив). (9, 10 серія)
09:10 Т/с «Охоронець-2» (детектив). (9, 10 серія)
11:00 Х/ф «Ментівські війни. Епілог» (детектив)
13:00 Ток-шоу «Нехай говорять. Тетяна Васильєва: найчарівніша та найпривабливіша»
14:00 Т/с «Слід» (детектив)
15:35 Щиросердє зізнання
16:00 Федеральний суддя
17:00 Події
17:10 Події Спорт
17:15 Критична точка
18:00 Т/с «Єфросинія. Продовження» (мелодрама). (273 серія)
19:00 Події
19:15 Події Спорт
19:20 Т/с «Катина любов» (мелодрама). (51 серія)
20:15 Т/с «Слід» (детектив)

21:30 Т/с «Подружжя» (детектив) (54 серія)
22:30 Х/ф «Примарний гонщик» (у гол.ролі: Ніколас Кейдж) (Мегахіт цюпонеділка)

00:50 Т/с «Слідчий комітет» (детектив). (5 серія)
02:30 Прем'єра! Т/с «30 потрясінь» (А.Болдуїн, Дж.Еністон, С.Мартін). (1 серія)
03:00 Щиросердє зізнання
03:20 Події
03:40 Події Спорт
03:45 Критична точка
04:25 Ток-шоу «Нехай говорять»
05:15 Прем'єра! Т/с «30 потрясінь» (А.Болдуїн, Дж.Еністон, С.Мартін). (1 серія)
05:45 Срібний апельсин

05:15 Служба розшуку дітей
05:20 Погода
05:25 Світанок
06:20 Ділові факти
06:25 Погода
06:30 Спорт
06:40 Стоп-10
07:35 Ділові факти
07:40 Факти тижня з Оксаною Соколовою (повтор)
08:45 Факти
09:25 Спорт
09:30 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм
10:35 «В останню мить». Художній фільм
12:25 Анекдоти по-українськи
12:35 Т/с «По гарячих слідах»
00:40 «Позаочі»
01:25 Х/ф «Залізна людина»
13:50 Анекдоти по-українськи
13:55 «Менти». Детективний телесеріал
15:55 «Шерлок Холмс». Художній фільм
18:45 Факти. Вечір
19:20 Спорт
19:25 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм
20:10 «Брат за брата». Пригодницький телесеріал
22:10 Факти. Підсумок
22:40 Свобода слова з Андрієм Куликовим
00:40 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм
01:40 Погода
01:45 ПроЦікаве
02:05 Факти
02:35 Погода
02:40 Свобода слова з Андрієм Куликовим (повтор)
04:15 Світанок

05:10 Т/с «Шина»
05:45 Kids' Time
05:50 М/с «Умілець Менні»
06:35 Kids' Time
06:40 Інформаційно-розважальна програма «Підйом»
06:45 М/с «Губка Боб Квадратні штани»

07:05 Інформаційно-розважальна програма «Підйом»
07:30 Репортер
07:35 Погода
07:40 Інформаційно-розважальна програма «Підйом»
08:30 Репортер
08:35 Погода
08:40 Інформаційно-розважальна програма «Підйом»
09:00 Х/ф «Шопо-коп»
11:40 Т/с «Татусеві дочки»
12:45 Т/с «Ластівчине гніздо»
13:50 М/с «Аладдін»
14:25 М/с «Губка Боб Квадратні штани»
14:40 Teen Time
14:45 Т/с «Половання на монстрів»
15:45 Teen Time
15:50 Т/с «Нереальна історія»
16:50 Т/с «Татусеві дочки»
17:55 Т/с «Вороніни»
19:00 Репортер
19:15 Спортрепортер
19:20 Погода
19:35 Пірані
19:55 Т/с «Молодьята»
20:40 Т/с «Вороніни»
21:50 Аферисти
22:45 Т/с «Ластівчине гніздо»
23:50 Т/с «Купідон»
00:50 Репортер
01:05 Спортрепортер
01:10 Погода
01:15 Служба розшуку дітей
01:25 Т/с «Пліткарка»
02:05 Зона ночі. Культурна
02:10 Тася
02:20 Червона Земля (Terra Vermelha)
02:45 Зона ночі
02:50 Третя влада
03:35 Зона ночі
03:40 Неймовірні історії Піплі
05:10 Зона ночі

05:10 «Неймовірна правда про зірок»
06:00 «Танцюють всі! Повернення героїв»
08:55 Х/ф «Найкраще літо нашого життя»
13:40 Т/с «Черговий янгол»
14:40 «Нез'ясовно, але факт»
15:40 «Битва екстрасенсів. Війна титанів»
18:00 «Вікна-Новини»
18:10 «Неймовірна правда про зірок»
19:10 Т/с «Черговий янгол»
20:10 «Куб»
21:15 «Національне талант-шоу»
«Танцюють всі!-4»
22:00 «Вікна-Новини»
22:25 «Національне талант-шоу»
«Танцюють всі!-4»
01:20 Т/с «Лікар Хаус»
02:10 «Вікна-Спорт»
02:20 Х/ф «Ад'ютант його превосходительства»

06:00 «Легенди бандитської Одеси»
06:50 «Друга смуга»
06:55 Х/ф «Маєстро злодій»

08:30 «Правда життя». Потойбічне
09:00 Д/с «Православні свята»
10:00 Т/с «CSI: Нью-Йорк»
12:00 Т/с «Детективи»
12:40 Х/ф «Товариш генерал»
14:20 Х/ф «Сталінград»
18:30 «Агенти впливу»
19:00 «Свідок»
19:30 Т/с «Літній»
20:30 Т/с «CSI: Лас-Вегас-10»
21:30 Т/с «NCIS: полювання на вбивцю-8»
22:30 Т/с «Закон і порядок»
23:30 «Свідок»
00:00 Х/ф «Грифон»
01:50 «Свідок»
02:20 «Речовий доказ»
03:10 «Агенти впливу»
04:45 «Свідок»
05:15 «Уроки тітоньки Сови»
05:30 «Правда життя»

06:30 «Київський час»
06:45 «Час спорту»
06:50 «Огляд преси»
07:00 «Час новин»
07:10 «Бізнес-час»
07:20 «Автопілот-новини»
07:30 «Ранок із зіркою»
07:55 «Трансмісія-новини»
08:00 «Час новин»
08:15 «Бізнес-час»
08:25 «Час спорту»
08:30 «Погода»
08:35 «Трансмісія-новини»
08:40 «Огляд преси»
08:50 «Погода»
09:00 «Час новин»
09:10 «Інвест-час»
09:15 «Погода»
09:20 «5 елемент»
10:00 «Час новин»
10:10 «Погода»
10:30 «Суспільно-політичне ток-шоу «РесПубліка з Анною Безулик»
11:00 «Час новин»
11:10 «Суспільно-політичне ток-шоу «РесПубліка з Анною Безулик»
12:00 «Час новин»
12:15 «Суспільно-політичне ток-шоу «РесПубліка з Анною Безулик»
12:55 «Погода»
13:00 «Час новин»
13:10 «Погода»
13:20 «5 елемент»
14:00 «Час новин»
14:15 «Погода»
14:20 «5 елемент»
15:00 «Час новин»
15:15 «Інтелект.іа»
16:00 «Час новин»
16:15 «Мотор»
17:00 «Час новин»
17:20 «Погода»
17:25 «В кабінетах»
17:50 «Погода»
18:00 «Час новин»
18:15 «Територія закону»
18:40 «Київський час»
18:50 «Час спорту»
19:00 «Час новин»

19:20 «Інвест-час»
19:30 «Час. Підсумки дня»
20:00 «Час новин»
20:10 «Час. Підсумки дня»
21:00 «Час новин»
21:10 «Час. Підсумки дня»
21:40 «Час-Тайм»
22:00 «Акцент»
22:25 «Бізнес-час»
22:35 «Погода»
22:40 «Київський час»
22:50 «Погода»
23:00 «Час новин»
23:20 «Бізнес-час»
23:25 «CRIME NEWS»
23:35 «Час спорту»
23:45 «Огляд преси»
23:50 «Погода»
00:00 «Київський час»
00:15 «Бізнес-час»
00:25 «CRIME NEWS»
00:30 «Час спорту»
00:35 «Погода»
00:40 «Огляд преси»
01:00 «Час. Підсумки дня»
02:30 «Акцент»
02:50 «Погода»
03:00 «Час новин»
03:15 «Бізнес-час»
03:20 «CRIME NEWS»
03:25 «Час спорту»
03:30 «Погода»
03:35 «Огляд преси»
03:40 «Територія закону»
04:00 «Час-Тайм»
04:15 «Бізнес-час»
04:20 «CRIME NEWS»
04:25 «Час спорту»
04:30 «Погода»
04:35 «Огляд преси»
04:40 «В кабінетах»
05:00 «Час новин»
05:15 «Час. Підсумки дня»

06:00 Дізнайся як
06:15 Домашній ресторан
07:05 Мультик з Лунтіком
07:35 Малюта-твійята
08:00 Телегузики
08:30 Мультик з Лунтіком
09:00 Серіал «Ранетки». 177 с.
09:55 Серіал «Усі жінки — відьми». 16 с.
10:45 Comedy Woman
11:40 Інтуліша
12:35 Одна за Всіх
13:05 Серіал «Моя прекрасна няня»
14:10 Дом-2
15:10 Серіал «Ранетки». 178 с.
16:05 У ТЕТА тато!
16:35 Серіал «Універ»
18:30 БарДак
19:00 Одна за Всіх
19:30 Серіал «Детка». 13 с.
20:30 Серіал «Універ»
22:30 Щоденники Темного-2
23:10 Серіал «Притулочка». 23 с.
00:10 Дурневі + 1
00:40 Серіал «Надприродне». 95 с.
01:40 До світанку

вівторок, 20 березня 2012 року

09:00 Підсумки дня
09:30 Світло
09:55 Ток-шоу «Легко бути жінкою»
10:50 Погода
10:55 У гостях у Д. Гордона
11:45 Офіційна хроніка
11:50 Euronews
12:00 Новини
12:10 Діловий світ
12:30 Хай щастить
12:45 Темний силует
12:55 Армія
13:15 Оновлене місто
13:35 Х/ф «Викликаємо вогонь на себе» 2с.
15:00 Новини (із сурдоперекладом)
15:15 Euronews
15:35 Діловий світ. Агросектор
15:50 Погода
15:55 Х/ф «Діот»
17:55 221. Екстрений виклик
18:00 Новини (із сурдоперекладом)
18:25 Хокей. Чемпіонат України. «Донбас-2» (Донецьк) — «Сокіл» (Київ).

18:30 Серіал «Щоденник лікаря Зайцевої»
19:30 ТСН: «Телевізійна служба новин»
20:15 Серіал «Інтерни»
20:50 Серіал «Інтерни»
21:15 «І прийде кохання»
22:40 ТСН: «Телевізійна служба новин»
23:00 Серіал «Інтерни»
23:35 Серіал «Одержимий»
01:00 Комедія «Закоханих кілер»
02:45 ТСН: «Телевізійна служба новин»
03:05 «Міння жінку-4»
04:10 Серіал «Пончик Люся»
04:55 Серіал «Одержимий»

05:25 Т/с «По той бік вовків»
07:00 Новини
07:10 «З новим ранком»
07:30 «Спорт у Подробіцях»
07:35 «З новим ранком»
08:00 Новини
08:10 «З новим ранком»
08:30 Новини
08:35 «З новим ранком»
09:00 Новини
09:10 Т/с «Особисті обставини»
11:20 Т/с «Одного разу в міліції»
12:00 Новини
12:15 «Знак якості»
12:40 Д/с «Детективи»
13:25 «Слідство вели... з Леонідом Каневським-2»
14:15 «Сімейний суд»
15:15 «Судові справи»
16:05 Т/с «Таємниці слідства-10»
18:00 Новини
18:10 Т/с «Кровинушка»
19:00 Т/с «Свати-4»
20:00 «Подобіцці»
20:25 «Спорт у Подробіцях»
20:30 Т/с «Особисті обставини»
22:35 Т/с «По гарячих слідах»
00:40 Д/ф «Секретні території»
01:30 «Подобіцці»
01:55 «Телевізійна служба розшуку дітей»
02:00 Х/ф «Острів лікаря Моро»
03:25 Д/ф «І ласкавий, і ніжний звір»
04:35 «Знак якості»
04:50 «Формула любові»

06:00 Срібний апельсин
07:00 Події
07:10 Події Спорт
07:15 Т/с «Єфросинія. Продовження» (мелодрама). (273 серія)
08:30 Т/с «Слід» (детектив).
09:10 Т/с «Охоронець-2» (детектив). (закл. серія)
11:00 Т/с «Подружжя» (детектив). (54 серія)
12:00 Ток-шоу «Нехай говорять. Надія для Віри»
13:00 Т/с «Ведмежий кут» (детектив). (29 серія)
14:00 Т/с «Слід» (детектив)
15:35 Щиросердє зізнання
16:00 Федеральний суддя
17:00 Події
17:10 Події Спорт

17:15 Критична точка
18:00 Т/с «Єфросинія. Продовження» (мелодрама). (274 серія)
19:00 Події
19:15 Події Спорт
19:20 Т/с «Катина любов» (мелодрама). (52 серія)
20:15 Т/с «Слід» (детектив)
21:30 Т/с «Подружжя» (детектив). (55,56 серія)
23:30 Прем'єра! Т/с «Тюдори. Четвертий сезон» (історична драма). (4 серія)
00:30 Т/с «Слідчий комітет» (детектив). (6 серія)
02:25 Прем'єра! Т/с «30 потрясінь» (А.Болдуїн, Дж.Еністон, С.Мартін). (2 серія)
03:00 Щиросердє зізнання
03:30 Події
03:50 Події Спорт
03:55 Х/ф «Примарний гонщик» (у гол.ролі: Ніколас Кейдж)
05:30 Прем'єра! Т/с «30 потрясінь» (А.Болдуїн, Дж.Еністон, С.Мартін). (2 серія)
05:05 Погода
05:15 Факти
05:30 Світанок
06:20 Ділові факти

06:30 Погода
06:35 Спорт
06:40 Стоп-10
07:35 Ділові факти
07:45 Під прицілом
08:45 Факти
09:25 Спорт
09:30 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм
10:30 «Менти». Детективний телесеріал
12:35 Анекдоти по-українськи
12:45 Факти. День
12:55 Спорт
13:00 Анекдоти по-українськи
13:15 «Брат за брата». Пригодницький телесеріал
15:15 «Прокурорська перевірка». Детективний телесеріал. Прем'єра
16:30 «Менти». Детективний телесеріал
18:45 Факти. Вечір
19:20 Спорт
19:25 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм
19:30 «Брат за брата». Пригодницький телесеріал. Фінал
22:10 Факти. Підсумок
22:25 «Блекджек». Художній фільм
01:00 Спорт
01:05 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм
02:00 Погода
02:05 «Худнучий». Художній фільм
03:35 Факти
04:00 Погода
04:05 ПроЦікаве
04:10 Світанок

05:10 Т/с «Шина»
05:45 Kids' Time
05:50 М/с «Умілець Менні»
06:35 Kids' Time
06:40 Інформаційно-розважальна програма «Підйом»
06:45 М/с «Губка Боб Квадратні штани»
07:05 Інформаційно-розважальна

07:30 Репортер
07:35 Погода
07:40 Інформаційно-розважальна програма «Підйом»
08:30 Репортер
08:35 Погода
08:40 Інформаційно-розважальна програма «Підйом»
09:00 Очевидець. Найшокуюче відео
09:55 Т/с «Світлофор»
10:35 Т/с «Молодьята»
11:40 Т/с «Татусеві дочки»
12:40 Т/с «Ластівчине гніздо»
13:45 М/с «Аладдін»
14:20 Т/с «Губка Боб Квадратні штани»
14:40 Teen Time
14:45 Т/с «Половання на монстрів»
15:45 Teen Time
15:50 Т/с «Нереальна історія»
16:50 Т/с «Татусеві дочки»
17:55 Т/с «Вороніни»
19:00 Репортер
19:15 Спортрепортер
19:20 Погода
19:35 Пірані
19:55 Т/с «Молодьята»
20:40 Т/с «Вороніни»
21:50 Шур-амури
22:50 Т/с «Ластівчине гніздо»
00:00 Т/с «Купідон»
01:00 Репортер
01:15 Спортрепортер
01:20 Погода
01:30 Т/с «Пліткарка»
02:10 Зона ночі. Культурна
02:15 Мовчазне божество
02:25 Зона ночі
02:30 Зірка Вавилова
03:15 Столиці світу. Амстердам
03:35 Зона ночі
03:40 Неймовірні історії Піплі
05:10 Зона ночі

05:45 «Нез'ясовно, але факт»
06:30 «Документальний детектив»
07:00 Т/с «Комісар Рекс»
09:00 «Неймовірна правда про зірок»
10:00 «ВусоЛапоХвіст»
10:30 «Куб»
11:35 Х/ф «Брудні танці»
13:50 Т/с «Черговий янгол»
14:45 «Нез'ясовно, але факт»
15:50 «Битва екстрасенсів. Боротьба континентів»
18:00 «Вікна-Новини»
18:10 «Неймовірна правда про зірок»
19:10 Т/с «Черговий янгол»
20:10 «Зірковий ринг»
22:00 «Вікна-Новини»
22:40 «Зірковий ринг»
23:10 Т/с «Лікар Хаус»
00:10 Т/с «Комісар Рекс»
02:00 «Вікна-Спорт»
02:10 Х/ф «Ад'ютант його превосходительства»

05:55 «Легенди бандитської Одеси»
06:45 «Друга смуга»

06:50 Х/ф «Товариш генерал»
08:35 «Свідок»
09:00 Т/с «NCIS: полювання на вбивцю - 8»
10:00 Т/с «Закон і порядок»
11:00 Т/с «CSI: Лас-Вегас - 10»
12:00 Т/с «Детективи»
12:35 Т/с «Літній»
13:35 Т/с «Скарби мертвих»
15:35 Х/ф «Строгови». 5 с.
16:50 Х/ф «Син за батька»
18:30 «Речовий доказ». Мільйони з повітря
19:00 «Свідок»
19:30 Т/с «Літній»
20:30 Т/с «CSI: Лас-Вегас - 10»
21:30 Т/с «NCIS: полювання на вбивцю - 8»
22:30 Т/с «Закон і порядок»
23:30 «Свідок»
00:00 Х/ф «Акули - 3: мегалодон»
02:00 «Свідок»
02:30 «Речовий доказ»
02:55 «Агенти впливу»
04:40 «Свідок»
05:15 «Уроки тітоньки Сови»
05:30 «Правда життя»

06:30 «Київський час»
06:45 «Час спорту»
06:50 «Огляд преси»
07:00 «Час новин»
07:10 «Бізнес-час»
07:20 «Автопілот-новини»
07:30 «Ранок із зіркою»
07:55 «Трансмісія-новини»
08:00 «Час новин»
08:15 «Бізнес-час»
08:25 «Час спорту»
08:30 «Погода»
08:35 «Трансмісія-новини»
08:40 «Огляд преси»
08:50 «Погода»
09:00 «Час новин»
09:10 «Інвест-час»
09:15 «Погода»
09:20 «5 елемент»
10:00 «Час новин»
10:10 «Погода»
10:30 «Час. Підсумки дня»
11:00 «Час новин»
11:10 «Час. Підсумки дня»
12:00 «Час новин»
12:15 «Час. Підсумки дня»
12:55 «Погода»
13:00 «Час новин»
13:10 «Погода»
13:20 «5 елемент»
14:00 «Час новин»
14:15 «Погода»
14:20 «5 елемент»
15:00 «Час новин»
15:15 «5 елемент»
16:00 «Час новин»
16:15 «Трансмісія»
17:00 «Час новин»
17:20 «Погода»
17:25 «Акцент»
17:50 «Погода»
18:00 «Час новин»
18:15 «Енергонагляд»
18:40 «Київський час»
18:50 «Час спорту»
19:00 «Час новин»

19:20 «Інвест-час»
19:30 «Час. Підсумки дня»
20:00 «Час новин»
20:10 «Час. Підсумки дня»
21:00 «Час новин»
21:10 «Час. Підсумки дня»
21:40 «Час-Тайм»
22:00 «Агроконтроль»
22:25 «Бізнес-час»
22:40 «Київський час»
22:55 «Погода»
23:00 «Час новин»
23:20 «Бізнес-час»
23:25 «CRIME NEWS»
23:35 «Час спорту»
23:45 «Огляд преси»
23:50 «Погода»
00:00 «Київський час»
00:15 «Бізнес-час»
00:25 «CRIME NEWS»
00:30 «Час спорту»
00:35 «Погода»
00:40 «Огляд преси»
01:

«НАРОДНА АРМІЯ»

П'ЯТНИЦЯ, 16 БЕРЕЗНЯ 2012 РОКУ

ТЕЛЕТИЖДЕНЬ 13

середа, 21 березня 2012 року

09:00 Підсумки дня
09:25 Уряд на зв'язку з громадянами
09:50 Ток-шоу «Легко бути жінкою»
10:50 Погода
10:55 У гостях у Д. Гордона
11:45 Офіційна хроніка
11:50 EuroNews
12:00 Новини
12:10 Діловий світ
12:15 Погода
12:30 Наша пісня
13:10 Погода
13:25 Х/ф «Викликаємо вогонь на себе». 3 с.

21:15 «Гроші»
22:15 «Пекельна кухня-2»
23:20 ТСН: «Телевізійна служба новин»
23:40 Серіал «Інтерни»
00:15 Серіал «Інтерни»
00:50 Серіал «Одержимий»
01:45 Комедія «Закоханих кілер»
03:30 «Міняю жінку-4»
04:15 Серіал «Пончик Люся»
05:00 Серіал «Одержимий»

19:00 Події
19:15 Події. Спорт
19:20 Т/с «Катина любов» (мелодрама, (53 серія)
20:15 Т/с «Слід» (детектив)
21:30 Т/с «Подружжя» (детектив), (57,58 серія)
23:30 Прем'єра! Т/с «Юдори, Четвертий сезон» (історична драма), (5 серія)

07:30 Репортер
07:35 Погода
07:40 Інформаційно-розважальна програма
08:30 Репортер
08:35 Погода
08:40 Інформаційно-розважальна програма
09:00 Очевидець
09:55 Т/с «Світлофор»
10:35 Т/с «Молодята»
11:35 Т/с «Татусеві дочкі»
12:40 Т/с «Ластівчине гніздо»
13:45 М/с «Аладін»
14:25 М/с «Губка Боб Квадратні штани»
14:40 Teen Time
14:45 Т/с «Полювання на монстрів»

08:35 «Свідок»
09:00 Т/с «NCIS: полювання на вбивцю-8»
10:00 Т/с «Закон і порядок»
11:00 Т/с «CSI: Лас-Вегас-10»
12:00 Т/с «Детективи»
12:35 Т/с «Літєйний»
13:35 Т/с «Скарби мертвих»
15:40 Х/ф «Строгови», 6 с.
17:10 Х/ф «Рись повертається»
18:30 «Правда життя». Колекціонери душ
19:00 «Свідок»
19:30 Т/с «Літєйний»
20:30 Т/с «CSI: Лас-Вегас-10»
21:30 Т/с «NCIS: полювання на вбивцю-8»
22:30 Т/с «Закон і порядок»
23:30 «Свідок»
00:00 Х/ф «Король кібоксерів-3: останній нокаут»

19:20 «Інвест-час»
19:30 «Час. Підсумки дня»
20:00 «Час новин»
20:10 «Час. Підсумки дня»
21:00 «Час новин»
21:10 «Час. Підсумки дня»
21:40 «Час-Тайм»
22:00 «Сканер»
22:25 «Бізнес-час»
22:35 «Погода»
22:40 «Київський час»
22:55 «Погода»
23:00 «Час новин»
23:20 «Бізнес-час»
23:25 «CRIME NEWS»
23:35 «Час спорту»
23:45 «Огляд преси»
23:50 «Погода»
00:00 «Київський час»
00:15 «Бізнес-час»
00:25 «CRIME NEWS»
00:30 «Час спорту»
00:35 «Погода»
00:40 «Огляд преси»
01:00 «Час. Підсумки дня»
02:30 «Сканер»
02:50 «Погода»
02:55 «Огляд преси»
03:00 «Час новин»
03:15 «Бізнес-час»
03:20 «CRIME NEWS»
03:25 «Час спорту»
03:30 «Погода»
03:35 «Огляд преси»
04:00 «Агронтроль»
04:15 «Бізнес-час»
04:20 «CRIME NEWS»
04:25 «Час спорту»
04:30 «Погода»
04:35 «Огляд преси»
04:40 «Арсенал»
05:00 «Час новин»
05:15 «Час. Підсумки дня»

четвер, 22 березня 2012 року

09:00 Підсумки дня
09:25 Погода
09:30 Книга.Іа
09:50 Ток-шоу «Легко бути жінкою»
10:50 Погода
10:55 Мистецькі історії. Основоположник
11:45 Офіційна хроніка
11:50 EuroNews
12:00 Новини
12:10 Діловий світ
12:25 Ауденція. Країни від А до Я
12:50 Крок до зірок. Євробачення
13:45 Х/ф «Викликаємо вогонь на себе». 4 с. (закл.)

20:15 Серіал «Інтерни»
20:50 Серіал «Інтерни»
21:15 «Я люблю Україну»
22:40 ТСН: «Телевізійна служба новин»
23:40 Серіал «Інтерни»
23:35 Серіал «Інтерни»
00:00 Серіал «Одержимий»
01:00 Комедія «Дикі хлопці»
02:55 ТСН: «Телевізійна служба новин»
03:10 «Міняю жінку-4»
04:10 Серіал «Пончик Люся»
04:55 Серіал «Одержимий»

19:00 Події
19:15 Події. Спорт
19:20 Т/с «Катина любов» (мелодрама), (54 серія)
20:15 Т/с «Слід» (детектив)
21:30 Т/с «Подружжя» (детектив), (59,60 серія)
23:30 Прем'єра! Т/с «Тюдори, Четвертий сезон» (історична драма), (6 серія)
00:30 Х/ф «У гонитві за щастям» (у гол.ролі: Вілл Сміт)
02:30 Прем'єра! Т/с «30 потраянь» (А. Болдуїн, Дж. Еністон, С. Мартін), (4 серія)
03:00 Щиросерде зізнання
03:30 Події
03:50 Події. Спорт
03:55 Критична точка
04:30 Ток-шоу «Нехай говорять»
05:20 Прем'єра! Т/с «30 потраянь» (А. Болдуїн, Дж. Еністон, С. Мартін), (4 серія)
05:50 Срібний апельсин

07:05 Інформаційно-розважальна програма
07:30 Репортер
07:35 Погода
07:40 Інформаційно-розважальна програма
08:30 Репортер
08:35 Погода
08:40 Інформаційно-розважальна програма
09:00 Очевидець
09:55 Т/с «Світлофор»
10:35 Т/с «Молодята»
11:35 Т/с «Татусеві дочкі»
12:40 Т/с «Ластівчине гніздо»
13:45 М/с «Аладін»
14:25 М/с «Губка Боб Квадратні штани»
14:40 Teen Time
14:45 Т/с «Полювання на монстрів»
15:45 Teen Time
15:50 Т/с «Нереальна історія»
16:50 Т/с «Татусеві дочкі»
17:55 Т/с «Вороніни»
19:00 Репортер
19:15 Спортрепортер
19:20 Погода
19:35 Пірані
19:55 Т/с «Молодята»
20:40 Т/с «Вороніни»
21:50 Стороннім В...
22:50 Т/с «Ластівчине гніздо»
23:55 Т/с «Купідон»
00:55 Репортер
01:15 Спортрепортер
01:20 Погода
01:25 Служба розшуку дітей
01:30 Т/с «Пліткарка»
02:10 Зона ночі Культура
02:15 Легендарне парі
02:25 Я кличу тебе
02:40 Зона Ночі
02:45 Де ти, Україно?
03:35 Зона Ночі
03:40 Наймовірні історії Ріплі
05:05 Зона ночі

07:05 Х/ф «Рись повертається»
08:35 «Свідок»
09:00 Т/с «NCIS: полювання на вбивцю-8»
10:00 Т/с «Закон і порядок»
11:00 Т/с «CSI: Лас-Вегас-10»
12:00 Т/с «Детективи»
12:40 Т/с «Літєйний»
13:35 Т/с «Скарби мертвих»
15:40 Х/ф «Строгови», 7 с.
16:55 Х/ф «Заручник»
18:30 «Легенди кримінального розшуку». Червоная капела
19:00 «Свідок»
19:30 Т/с «Літєйний»
20:30 Т/с «CSI: Лас-Вегас-10»
21:30 Т/с «NCIS: Лас-Анджелес»
22:30 Т/с «Закон і порядок»
23:30 «Свідок»
00:00 «Еліта спецназу. Крапові берети»
00:30 «Покей, Million Dollar Challenge»
01:30 «Свідок»
02:00 «Речовий доказ»
03:10 «Агенти впливу»
04:15 «Свідок»
04:45 «Уроки тітоньки Сови»
05:05 «Правда життя»

19:00 «Час новин»
19:20 «Інвест-час»
19:30 «Час. Підсумки дня»
20:00 «Час новин»
20:10 «Час. Підсумки дня»
21:00 «Час новин»
21:10 «Час. Підсумки дня»
21:40 «Час-Тайм»
22:00 «Енергонагляд»
22:25 «Бізнес-час»
22:40 «Київський час»
22:55 «Погода»
23:00 «Час новин»
23:20 «Бізнес-час»
23:25 «CRIME NEWS»
23:35 «Час спорту»
23:45 «Огляд преси»
23:50 «Погода»
00:00 «Київський час»
00:15 «Бізнес-час»
00:25 «CRIME NEWS»
00:30 «Час спорту»
00:35 «Погода»
00:40 «Огляд преси»
01:00 «Час. Підсумки дня»
02:30 «Енергонагляд»
02:50 «Погода»
02:55 «Огляд преси»
03:00 «Час новин»
03:15 «Бізнес-час»
03:20 «CRIME NEWS»
03:25 «Час спорту»
03:30 «Погода»
03:35 «Огляд преси»
03:40 «Лісовий патруль»
04:00 «Час-Тайм»
04:15 «Бізнес-час»
04:20 «CRIME NEWS»
04:25 «Час спорту»
04:30 «Погода»
04:35 «Огляд преси»
04:40 «Сканер»
05:00 «Час новин»
05:15 «Час. Підсумки дня»

14 ТЕЛЕТИЖДЕНЬ

«НАРОДНА АРМІЯ»

П'ЯТНИЦЯ, 16 БЕРЕЗНЯ 2012 РОКУ

п'ятниця, 23 березня 2012 року

09:00 Підсумки дня 09:25 Прем'єра. Д/ф «Наспів на крилах метелика» із циклу «Київська старовина. Світ мистецтва» 10:00 Ток-шоу «Легко бути жінкою» 10:50 Погода 10:55 Ток-шоу «Віра. Надія. Любов» 11:45 Офіційна хроніка 11:50 Euronews 12:00 Новини 12:10 Діловий світ 12:25 «Надвечір'я» з Т. Щербатюк 12:55 Околиця 13:25 Погода 13:45 Х/ф «Страховий агент» 15:00 Новини (із сурдоперекладом) 15:15 Euronews 15:45 Діловий світ. Агросектор 16:00 «Это было недавно, это было давно...» М. Жванецький 16:40 Х/ф «Живи й мертві». 2 с. 18:15 221. Екстремний виклик 18:20 Новини (із сурдоперекладом) 18:40 Шляхами України 19:00 Погода 19:05 Наша пісня 19:45 Жарт з С. Євченко 20:40 After Live (За лаштунками Шустер-Ліве) 21:00 Підсумки дня 21:15 Плюс-мінус 21:20 Діловий світ 21:25 Шустер-Ліве 22:45 Трійка, Кено, Секунда удачі 22:50 Шустер-Ліве 23:00 ТРК «ЕРА» ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. НІЧНИЙ КАНАЛ 01:20 Нащадки 01:30 М/ф «Сунічний дощ» 01:40 Хіт-парад «Національна двадцятка» (із сурдоперекладом) 02:45 Х/ф «Священик серед нас». 5 с. 04:25 221. Екстремний виклик. Тиждень 05:20 «Надвечір'я» з Т. Щербатюк 05:50 Діловий світ. Агросектор	13:55 Серіал «Пончик Люся» 14:50 «Давай одружимося» 15:45 «Міняю жінку-4» 17:00 «ТСН. Особливе» 17:35 «Сімейні мелодрами-2» 18:30 Серіал «Щоденник лікаря Зайцевої» 19:30 ТСН: «Телевізійна служба новин» 20:10 «Добрий вечір» 21:40 Пригодницьке фентезі «Конан-варвар» 23:55 Пригодницьке фентезі «Циклоп» 01:40 Комедія «Дикі хлопці» 03:15 ТСН: «Телевізійна служба новин» 03:45 «Давай одружимося» 04:30 «Міняю жінку-4» 05:30 Серіал «Пончик Люся»	17:15 Критична точка 18:00 Т/с «Сфросинія. Продовження» (мелодрама). (277 серія) 19:00 Події 19:15 Події. Спорт 19:20 Т/с «Катина любов» (мелодрама) (55 серія) 20:15 Т/с «Охоронець-3» (детектив). (1,2,3,4 серії) 00:00 Х/ф «Біла матерія» (мелодрама) 02:00 Шоу «Тільки один» 02:45 Ласкаво просимо 03:30 Події 03:50 Події. Спорт 03:55 Критична точка 04:30 Ток-шоу «Нехай говорять» 05:20 Срібний апельсин	07:05 Інформаційно-розважальна програма «Підйом» 07:30 Репортер 07:35 Погода 07:40 Інформаційно-розважальна програма «Підйом» 08:30 Репортер 08:35 Погода 08:40 Інформаційно-розважальна програма «Підйом» 09:00 Очевидець 09:55 Т/с «Світлофор» 10:35 Т/с «Молодята» 11:35 Т/с «Татусеві дочки» 12:40 Т/с «Ластівчине гніздо» 13:45 М/с «Аладдін» 14:20 М/с «Губка Боб Квадратні штани» 14:40 Teen Time 14:45 Т/с «Половання на монстрів» 15:40 Teen Time 15:45 Т/с «Нереальна історія» 16:50 Т/с «Татусеві дочки» 05:10 Факти 17:55 Т/с «Ворони» 19:00 Репортер 19:15 Спортрепортер 19:20 Погода 19:35 Т/с «Світлофор» 21:50 Пакуй валізи 23:45 Т/с «Ластівчине гніздо» 00:50 Т/с «Купідон» 01:40 Репортер 01:55 Спортрепортер 02:00 Погода 02:05 Служба розшуку дітей 02:10 Т/с «Пліткарка» 02:50 Зона ночі. Культура 02:55 Бистроплинний сон 03:35 Зона ночі 03:40 Райські сади гетьмана Сагайдачного 04:00 Кохання всього життя 04:10 Зона ночі 04:15 Неймовірна історія Ріплі 05:45 Зона ночі 05:30 Х/ф «Справа Румянцова»	09:00 Т/с «NCIS: Лос-Анджелес» 10:00 Т/с «Закон і порядок» 11:00 Т/с «CSI: Лас-Вегас-10» 12:00 Т/с «Детективи» 12:40 Т/с «Літєйний» 13:40 Т/с «Танкер «Танго» 15:45 Х/ф «Строгови» 8 с. 17:05 Х/ф «Злий дух Ямбуя» 19:00 «Свідок» 19:30 Х/ф «Дніпровський рубіж» 22:30 Х/ф «Фарт» 00:40 «Свідок» 01:10 Х/ф «Другий подих» 03:55 «Свідок» 04:25 «Речовий доказ» 04:50 «Уроки тітоньки Сови» 05:05 «Свідок» 05:35 «Правда життя»	20:10 «Час. Підсумки дня» 21:00 Т/с «Закон і порядок» 21:10 «Час. Підсумки дня» 21:40 «Час-Тайм» 22:00 «Вікно в Європу» 22:25 «Бізнес-час» 22:35 «Погода» 22:40 «Київський час» 22:55 «Погода» 23:00 «Час новин» 23:20 «Бізнес-час» 23:25 «CRIME NEWS» 23:35 «Час спорту» 23:45 «Огляд преси» 23:50 «Погода» 00:00 «Київський час» 00:15 «Бізнес-час» 00:25 «CRIME NEWS» 00:30 «Час спорту» 00:35 «Погода» 00:40 «Огляд преси» 01:00 «Час. Підсумки дня» 02:30 «Хроніка тижня» 02:50 «Погода» 02:55 «Огляд преси» 03:00 «Час новин» 03:15 «Бізнес-час» 03:20 «CRIME NEWS» 03:25 «Час спорту» 03:30 «Погода» 03:35 «Огляд преси» 03:40 «Життя цікаве» 04:00 «Час-Тайм» 04:15 «Бізнес-час» 04:20 «CRIME NEWS» 04:25 «Час спорту» 04:30 «Погода» 04:35 «Огляд преси» 04:40 «Не перший погляд» 05:00 «Час новин» 05:15 «Час. Підсумки дня»
--	--	---	---	---	--

субота, 24 березня 2012 року

08:00 Шустер-Ліве 09:00 Школа юного супергеронта 09:15 Шустер-Ліве 11:50 After Live (За лаштунками Шустер-Ліве) 12:10 Ближче до народу. Дмитро Колдун 12:45 Погода 13:10 У гостях у Д. Гордона 14:50 Нащадки 15:10 Баскетбол. Фінал Чотирьох Кубка Суперліги. Півфінал 17:10 Золотий гусак 17:40 Баскетбол. Фінал Чотирьох Кубка Суперліги. Півфінал. У перерві: 18:20 Зелений коридор 19:40 А я люблю, люблю, як в юності, люблю. Д. Гнатюк 20:50 Кабмін: подія тижня 21:00 Підсумки дня 21:35 Зворотний зв'язок 21:45 Жарт з О. Степаненко 22:40 Погода 22:45 Мегалот 22:50 Суперлото, Трійка, Кено 23:00 ТРК «ЕРА» ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. НІЧНИЙ КАНАЛ 01:20 Нащадки 02:20 ТелеАкадемія 03:25 After Live (За лаштунками Шустер-Ліве) 03:45 Х/ф «Священик серед нас». 6 с. 05:30 Околиця	03:10 ТСН: «Телевізійна служба новин» 03:40 Романтична комедія «Божевільне серце»	03:30 Події 03:50 Т/с «Анжеліка» (мелодрама). (3,4 серія) 05:20 Срібний апельсин	04:05 Погода 04:10 Факти 04:35 Погода 04:40 Інший футбол 05:10 «Подорож до центру Землі». 1,2 серії. Художній фільм 08:35 Бережись автомобіля 09:15 Козирне життя 09:35 Люди, коні, кролики і домашні ролики 10:00 ЄвроФуд-2012 10:25 Квартирне питання 11:20 Стоп-10 12:20 Провокатор 13:15 «Чужий район». Пригодницький телесеріал 15:20 Максимум в Україні 16:20 «Астерікс і Обелікс проти Цезаря». Художній фільм 18:45 Факти. Вечір 18:55 Спорт 19:00 «Діамантові собаки». Художній фільм 20:55 Наша Russia 21:50 «Мерехтливий». Художній фільм 23:45 «Вікінги проти прибульців». Художній фільм 01:55 «Апофеоз». Художній фільм 04:45 ПроЛікаве 05:00 Світанок	05:05 Т/с «Шина» 05:45 Служба розшуку дітей 05:50 Kids' Time 05:55 М/с «Умілець Менні» 06:35 Kids' Time 06:40 Інформаційно-розважальна програма «Підйом» 06:45 М/с «Губка Боб Квадратні штани»	07:00 Хто зверху? 23:30 Х/ф «Примари колишніх подружок» 01:30 Спортрепортер 01:35 Х/ф «Г'яний» 03:30 Зона ночі. Культура 03:35 Майстер музики 03:45 Зона ночі. Культура 03:50 Благословляю і молюся 04:15 Зона ночі 04:20 Неймовірна історія Ріплі 05:05 Зона ночі	06:50 «Огляд преси» 07:00 «Час новин» 07:10 «Клуб 700» 07:30 «Бізнес-час» 07:55 «Час спорту» 07:57 «Погода» 08:00 «Час новин» 08:10 «Бізнес-час» 08:20 «Час спорту» 08:30 «Світська кухня» 09:00 «Час новин» 09:15 «Погода» 09:20 «Інтелект.ua» 10:10 «Погода» 10:15 «Здорові історії» 11:00 «Час новин» 11:10 «Трансмсія» 11:30 «Автопілот-тест» 12:00 «Час новин» 12:05 «Погода» 12:10 «Вікно в Європу» 13:00 «Час новин» 13:10 «Погода» 13:15 «Драйв» 14:00 «Час новин» 14:10 «Історія успіху» 14:25 «Гра долі» 15:00 «Час новин» 15:15 «Інтелект.ua» 16:00 «Час новин» 16:15 «Арсенал» 17:00 «Час новин» 17:20 «Погода» 17:20 «Феєрія мандрів» 17:50 «Погода» 18:00 «Час новин» 18:15 «Час інтерв'ю» 18:40 «Київський час» 18:50 «Час спорту» 19:00 «Час новин» 19:20 «Тема тижня» 19:30 «Машина часу» 20:00 «Час новин» 20:10 «Портрети з Сергієм Дорофєвим» 21:00 «Час новин» 21:10 «Велика політика» 21:40 «Вікно в Америку» 22:00 «В кабінетах» 22:25 «Бізнес-час» 22:30 «Майстер-клас із Наталкою Фіцці» 23:00 «Час новин» 23:20 «Бізнес-час» 23:35 «Час спорту» 23:45 «Тема тижня» 00:00 «Київський час»	00:15 «Бізнес-час» 00:30 «Час спорту» 00:35 «Погода» 00:40 «Огляд преси» 01:00 «Портрети з Сергієм Дорофєвим» 01:45 «Тема тижня» 01:50 «Погода» 02:00 «Час новин» 02:15 «Машина часу» 02:35 «Велика політика» 03:00 «Час новин» 03:15 «Бізнес-час» 03:25 «Час спорту» 03:30 «Погода» 03:35 «Огляд преси» 03:40 «В кабінетах» 04:00 «Вікно в Америку» 04:15 «Бізнес-час» 04:25 «Час спорту» 04:30 «Погода» 04:35 «Огляд преси» 04:40 «Феєрія мандрів» 05:00 «Час новин» 05:15 «Портрети з Сергієм Дорофєвим» 06:05 «Тема тижня» 06:10 «Машина часу»
---	--	--	---	--	--	--	---

неділя, 25 березня 2012 року

- ПЕРШИЙ**
09:00 Погода
09:05 Смішний та ще смішніший
09:30 Хто у домі хазяїн?
09:50 Крок до зірок. Євробачення
10:30 Доки батьки сплять
10:55 Кумири і кумирчики
11:20 Караоке для дорослих
12:00 Шеф-кухар країни
12:50 Маю честь запросити
13:35 Погода
13:40 Золотий гусак
14:10 Баскетбол. Фінал Чотирьох
Кубка Суперліги. Суперфінал.
В перерві:
15:00 Погода
16:10 Діловий світ. Тиждень
16:40 «Людина року-2011». Церемонія
нагородження
20:40 Головний аргумент
20:50 Офіційна хроніка
21:00 Підсумки тижня
21:40 Точка зору
22:00 Фольк-music
22:50 Погода
22:55 Трійка, Кено, Максима
23:00 ТРК «ЕРА»
**ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. НІЧНИЙ
КАНАЛ**
01:20 М/ф «Казка про царевича
і трьох лікарів»
01:30 Х/ф «Шпак і ліра»
03:50 Х/ф «Священник серед нас». 7 с.
05:35 Книга.ua
- 1+1**
06:55 «Пекельна кухня-2»
07:55 «Ремонт +»
08:40 Марійчин кінозал. Мультфільм
09:05 Лотерея «Лото-забава»
10:10 Дісней! «Тімон і Пумба»
10:35 Дісней! «Тімон і Пумба»
11:00 «Дикі і смішні»
11:25 «Я так живу»
12:05 «Велика різниця по-
українському»
12:30 Мелодрама «Каблучка
з бірюзою»
16:10 «Я люблю Україну»
17:45 «Добрий вечір»
19:30 «ТСН-тиждень»
20:15 «Голос країни-2: нова історія»
22:45 Серіал «Інтерни»

- 23:10 «Голос країни - 2: нова історія.
Голосування»
23:40 «Світське життя»
00:40 «ТСН-тиждень»
01:35 Аргумент кіно представляє:
Кримінальний трилер Серджо
Леоне «Якось в Америці»
05:20 «Дикі і смішні»
- і**
06:10 «Найрозумніший»
07:45 «Формула любові»
08:45 «Ранкова пошта з Пугачовою та
Галкіним»
09:30 «Школа лікаря Комаровського»
10:05 «НЕДІЛЯ З «КВАРТАЛОМ»»
11:05 Прем'єра «Свати біля плити»
11:30 Т/с «Свати-4»
15:55 «Вечірній квартал»
17:55 Прем'єра Т/с «Жуков»
20:00 «Подорож тижня»
20:55 Т/с «Жуков»
23:05 «Що? Де? Коли?»
00:20 Х/ф «Рожевий кадилак»
02:25 «Подорож тижня»
03:10 Х/ф «Рожевий кадилак»
- УКРАЇНА**
06:00 Срібний апельсин
06:50 Події
07:10 Х/ф «Огарьова, 6» (детектив)
09:00 Ласкаво просимо
10:00 Х/ф «Полин — трава окаянна»
(мелодрама)
12:00 Т/с «Дорожній патруль-8»
(комедійний детектив). (3,4 серія)
14:00 Т/с «Анжеліка» (мелодрама).
(5 серія)
15:00 Т/с «Цвіт черемшини»
(мелодрама). (11,12,13 серії)
18:00 Прем'єра! Т/с «Слідчий комітет»
(детектив). (7 серія)
19:00 Події тижня
19:30 Прем'єра! Т/с «Слідчий комітет»
(детектив). (8 серія)
22:30 Футбольний вік-енд
23:30 Х/ф «Марш-кидок» (О.Балуєв,
С.Гармаш, О.Чурсіна)
02:00 Т/с «Час Волкова». (16, 17 серії)
03:30 Події тижня
04:00 Т/с «Час Волкова». (18 серія)

- 04:45 Х/ф «Огарьова, 6» (детектив)
- ICTV**
05:45 Погода
05:50 Факти
06:05 Погода
06:10 Мультфільми
06:20 Квартирне питання
07:10 ЄвроФуд-2012
07:40 Анекдоти по-українськи
08:15 «Рюрики». Комедійний
телесеріал
08:45 «Міський командо». Художній
фільм
10:40 Козирне життя
11:05 Інший футбол
11:45 Спорт
11:50 «Астерікс і Обелікс проти
Цезаря». Художній фільм
14:00 «Астерікс і Обелікс: Місія
Клеопатра». Художній фільм
16:15 «Астерікс на Олімпійських
іграх». Художній фільм
18:45 Факти тижня з Оксаною
Соколовою
19:45 «Індіана Джонс і королівство
кристалевого черепа». Художній фільм
22:05 «Вікінги проти прибульців». Художній фільм
00:35 Голі та смішні
01:25 «Мерехтливий». Художній фільм
03:00 Інтерактив. Тиждень
03:15 «Дурноголови». Художній фільм
04:50 Світанок
- Н**
05:10 Т/с «Шина»
05:50 Кліпси
06:05 Неймовірні історії Ріплі
07:45 Церква Христа
08:00 Запитайте у лікаря
08:25 Даш молоді!
09:00 М/с «Губка Боб Квадратні
штанці»
09:35 М/с «Пінгвіни з Мадагаскару»
10:00 ТОП-100
11:15 Хто зверху?
13:00 Шур-амури
14:10 Піраньї Дайджест
15:05 Пакуй валізи
17:05 Файна Юкрайна

- 18:05 М/ф «Іван царевич і Сірий вовк»
19:55 Х/ф «Машина часу»
22:00 Люди ХЕ
23:00 Х/ф «Романтичний злочин»
01:00 Спортрепортер
01:05 Т/с «Молоді мушкетери»
02:05 Зона ночі. Культура
02:05 SOLO-MEA
02:35 Зона ночі
02:40 Українці Любов
03:30 Зона ночі
03:35 Неймовірні історії Ріплі
05:05 Зона ночі
- C Ти вдома**
06:00 «Наші улюблені мультфільми:
Повернення блудного попутника,
Вовка у тридев'ятому царстві»
07:05 Х/ф «Непоправний брехун, або
Казка із хорошим кінцем»
08:50 «Сніданок з Юлією
Висоцькою»
09:00 «Імо вдома»
10:50 «Неймовірні історії кохання»
11:50 «Караоке на Майдані»
12:50 Х/ф «Коханий Раджа»
15:40 «Україна має талант-4»
19:00 «Битва екстрасенсів. Війна
титанів»
21:15 Х/ф «Наказано одружити»
23:15 Х/ф «Звідкі беруться діти?»
01:10 «Неймовірні історії кохання»
02:00 Х/ф «Коханий Раджа»
- НЛН**
05:50 «Легенди бандитського Києва»
07:30 Т/с «Захист Красіна - 2»
11:30 «Легенди карного розшуку».
Червона капела
12:00 «Агенти впливу»
13:00 Д/с «Православні свята»
14:00 Реаліті-шоу «Резервісти»
15:00 Т/с «Тасмачи слідства - 6»
19:00 Х/ф «Ліквідатор»
21:00 Х/ф «Епоха героїв»
23:00 Х/ф «Акула Юрського періоду»
01:00 Х/ф «Ліквідатор»
02:40 «Речовий доказ»
03:40 «Агенти впливу»
05:15 «Уроки тітоньки Сови»
05:35 «Правда життя»

- 5**
06:30 «Київський час»
06:45 «Час спорту»
06:50 «Огляд преси»
07:00 «Час новин»
07:10 «Клуб 700»
07:30 «Бізнес-час»
07:55 «Час спорту»
07:57 «Погода»
08:00 «Час новин»
08:10 «Бізнес-час»
08:20 «Час спорту»
08:30 «Феєрія мандрів»
09:00 «Час новин»
09:15 «Погода»
09:20 «Вікно в Америку»
10:00 «Час новин»
10:10 «Погода»
10:20 «Технопарк»
11:00 «Час новин»
11:20 «Трансмісія-тест»
11:30 «ДМБ»
12:00 «Час новин»
12:10 «Погода»
12:15 «Життя цікаве»
13:00 «Час новин»
13:10 «Погода»
13:20 «Мотор»
14:00 «Час новин»
14:10 «Погода»
14:20 «Гра долі»
15:00 «Час новин»
15:15 «Світська кухня»
16:00 «Час новин»
16:15 «Фактор безпеки»
17:00 «Час новин»
17:15 «Погода»
17:20 «Палата»
17:25 «Рекламна кухня»
17:50 «Погода»
18:00 «Час новин»
18:15 «Велика політика»
18:40 «Київський час»
18:50 «Час спорту»
19:00 «Час новин»
19:20 «Тема тижня»
19:30 Суспільно-політичне ток-шоу
«Республіка з Анною Безулик»
21:00 «Час: підсумки»
21:40 «Час-тайм»
22:00 «Територія закону»
22:25 «Бізнес-час»
22:35 «Хроніка тижня»
23:00 «Час новин»

- 23:20 «Бізнес-час»
23:35 «Час спорту»
23:40 «Рекламна кухня»
00:00 «Київський час»
00:15 «Бізнес-час»
00:25 «Час спорту»
00:30 «Історія успіху»
00:40 «Огляд преси»
01:00 «Суспільно-політичне ток-шоу
«Республіка з Анною Безулик»
02:10 «Тема тижня»
02:25 «Час підсумки»
03:00 «Час новин»
03:15 «Бізнес-час»
03:25 «Час спорту»
03:30 «Погода»
03:35 Огляд преси
03:40 «Велика політика»
04:00 «Час-тайм»
04:15 «Бізнес-час»
04:25 «Час спорту»
04:30 «Погода»
04:35 «Огляд преси»
04:40 «Фактор безпеки»
05:00 «Час новин»
05:15 «Суспільно-політичне ток-шоу
«Республіка з Анною Безулик»
06:20 «Тема тижня»
06:00 Дізнайся як
- тет**
06:15 ТЕТ
07:05 Мультфільм з Лунтіком
07:35 Малюта-твінґята
08:00 Байдиківка
08:30 Телепузики
09:00 Мультфільм з Лунтіком
09:30 М/с «Білка та Стрілка.
Пустотлива сімейка»
09:40 М/ф «Долина папороті»
11:05 Х/ф «Великий»
13:05 Сралаш
13:05 Серіал «Моя прекрасна няня»
14:35 Чортиці у снідницях
15:05 Серіал «Універ»
16:30 Х/ф «Весільний переполох»
18:30 Лялячка-2
19:25 Одна за всіх
19:55 Серіал «Універ»
22:20 Бабуня & дідуня-2
22:50 Х/ф «Платон»
00:50 Х/ф «Впусти мене»
02:50 Дурнів + 1
03:20 До світанку

СЛОВО ЗА ДИРИГЕНТАМИ
Французи аплодували українцям

Фото автора та Юрія ДІРЧАКА

Протягом тижня у місті Шалон-сюр-Саон, що у Франції, проходив 92-й Веселий Карнавал — тиждень народних гулянь, присвячений закінченню зими та зустрічі весни.

У ньому взяли участь кращі військові оркестри з Німеччини, Нідерландів, Франції, Бельгії, Чехії, Польщі та Італії. Цьогоріч організатори фестивалю вперше запросили представників з України — Військово-музичний центр Сухопутних військ Збройних Сил України, який дислокується у Чернігові.

Майже кожен куточок Шалон-сюр-Саон був стилізований під середньовіччя. Містом ходили передодягнуті королі та королеви, різні казкові, історичні та легендарні персонажі. Головна сцена фестивалю була розміщена у спортивному комплексі «Колізей» та концертній залі Salle Marsel Sembat. Представники кожної з країн-учасниць, а це понад 300 артистів,

демонстрували свої таланти у грі на музичних інструментах, показували танцювальні та акробатичні номери тощо.

Участь у міжнародному фестивалі брали духовий оркестр та балет «Модерн» музичного центру, — розповідає начальник Військово-музичного центру Сухопутних військ Збройних Сил України, заслужений артист України майор Олександр Шевчук. — До закордонної поїздки вони готувалися майже два місяці: складали шоу-програми, музичні номери, вчили нові пісні та підбирали костюми. У Франції ми виконували твори українських та закордонних композиторів, козацькі пісні та український реп на військову тематику. Більше того, українським танцюристам надали право виносити державні прапори країн-учасниць на головну сцену міста під час церемонії відкриття карнавалу.

**Віктор АНУФРІЄВ,
Чернівці**

ВИХОВУЄМО ПАТРІОТІВ
Коли оживають експонати...

У Дніпропетровську в приміщенні національного історичного музею імені Д.І. Яворницького в межах військово-патриотичної акції «Колись ми будемо солдатами» відбулася нічна екскурсія-вистава, присвячена подіям окупації обласного центру в роки Великої Вітчизняної війни.

У військово-патриотичному заході взяли участь військовослужбовці зенітного ракетного полку Повітряного командування «Центр» Повітряних Сил Збройних Сил України, представники військово-історичного клубу «Східний вал», наукові співробітники історичного музею, мешканці міста.

Основна частина театралізованого дійства проходила у чотирьох залах експозиції музею та у діорамі «Битва за Дніпро». Спостерігаючи за ним, воїни-зенітники дізналися про маловідомі події, які відбувалися на Дніпропетровщині в період окупації німецько-фашистських загарбників у 1941–1943 роках.

Бездоганна гра акторів, у ролі яких були представники військово-історичного клубу «Східний вал», музейні експонати, зброя, уніформа воєнних років, декорації, світло, музика, піротехнічні ефекти, динаміка подій — все це викликало незабутні враження у учасників театралізованої екскурсії.

Екскурсія дуже цікава та динамічна, — поділився враженнями стрілець взводу охорони старший солдат Сергій Палько. — Я родом з Житомирщини, про окупаційний режим та партизанський рух свого краю знаю

Фото автора

дуже добре. Про підпілля Дніпропетровщини дізнаватись було дуже цікаво: експонати оживають, і ти бачиш історію на власні очі.

— Такі заходи відіграють велику роль у військово-патриотичному вихованні не тільки підрастаючого покоління, а й офіцерів, військовослужбовців служби за контрактом та строковиків, — наголосив заступник командира зенітного ракетного полку з виховної роботи підполковник Ігор Балбашов. Також юнаки, які проходять строкову службу на Дніпропетровщині, повинні знати подвиги наших співвітчизників у роки Великої Вітчизняної війни.

**Валентин ШЕВЧЕНКО,
Дніпропетровськ**

МІТЬ РОЗРЯДКИ

— А як же ти можеш розмовляти, якщо у тебе немає мізків? — запитала Дороти.
— Не знаю, — відповіло Опудало, — але ти, у кого немає мізків, дуже любила розмовляти.

ЗАБУТТЮ НЕ ПІДЛЯГАЄ

Про фронтову долю — майбутнім поколінням

В Одесі у військово-історичному музеї 59-го гарнізонного Будинку офіцерів відбулася тематична зустріч ветеранів Великої Вітчизняної війни з військовослужбовцями та учнівською молоддю. Відкриваючи цей захід, методист музею Наталя Югова наголосила на тому, що головною його метою є вшанування подвигу жінок-фронтників, на героїчних вчинках яких мають виховувати нинішніх та майбутніх захисників Вітчизни.

— Ми згадуємо про тих, хто у трагічні й доленосні для Батьківщини часи мужньо боронив нашу землю. Про тих, хто пройшов крізь горнило найкривавішої в історії людства Великої Вітчизняної війни та поруч з чоловіками гідно витримав усі її злигодні, — підкреслила Наталя Югова.

Згодом про свій бойовий шлях, про дні й ночі, проведені під свинцевим дощем на полі бою, не-

легку фронтову жіночу долю своїм онукам і правнукам розповіли учасниці оборони Одеси і Севастополя Ольга Мефодіївна Скрипкіна та Марія Яківна Зуева.

Повертаючись своїми спогадами у фронтове лихоліття 40-х років минулого століття, вони зробили акцент на тому, що тоді, у важкий для Вітчизни час, у благодородному пориванні пліч-о-пліч з чоловіками стояли тисячі жінок, і саме завдяки цій єдності вони змогли перемогти потужного та підступного ворога.

— Я ніколи не забуду, з якою турботою ставилися до мене, пораненого, у медсанбаті наші медсестри. Як, ризикуючи власним життям, під шквальним вогнем противника виносили мене і моїх поранених товаришів з поля бою жінки-санітари. На фронті вони були поруч з нами, і в цьому була наша єдність і сила, — висловився учасник оборони Одеси, Севастополя та Сталінграда Павло Досич.

Після завершення тематичної зустрічі до слів привітання на адресу жінок-ветеранів долучилися військовослужбовці роти Почесної варті Південного оперативного командування, вихованці Одеського ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою та учні однієї з місцевих загальноосвітніх шкіл, які несуть вахту пам'яті на Посту №1 біля пам'ятника Невідомому матросу. Дякуючи їм за змістовну та цікаву розповідь про воєнну пору, висловлюючи слова поваги за їхній подвиг в ім'я життя, вони запевнили, що й надалі завжди вимірюватимуть власний крок ратними вчинками своїх попередників.
В'ячеслав ДЮРДІЄВ,
Одеса

ЗА СЛОВАМИ ВЧЕНИХ

Розшифровуємо «внутрішні голоси»

На сторінках іноземного видання «PLoS Biology» дослідники вперше продемонстрували вражаючий спосіб реконструкції слів, в основі якого лежить інтерпретація мозкових хвиль пацієнтів, які про них думали. Техніка цього способу базується на фіксації електричних сигналів у головному мозку пацієнта.

На основі цих сигналів дослідникам вдалося створити комп'ютерну модель для реконструкції звуків слів, про які думали пацієнти, розповідає takcikavo.ua.

За словами вчених, уже в найближчому майбутньому їхній метод може стати у нагоді при спілкуванні з пацієнтами, які перебувають у комі. Також він може допомогти страждаючим на синдром «замкненої людини».

Протягом кількох останніх років висловлювалися припущення про те, що вчені

впритул наблизилася до відкриття методів, за допомогою яких можна «читати» думки людини.

У межах нещодавнього дослідження пацієнти, до мозку яких були підключені спеціальні електроди, мали можливість за допомогою думки про голосні звуки рухати курсор на екрані.

Так звана «техніка відображення функціонального магнетичного резонансу», за допомогою якої можна відстежувати кровотік у головному мозку, є перспективною для розпізнавання слів, про які думає людина.

Під час вивчення зразків кровотоку в співвіднесенні з певними зображеннями група вчених із Каліфорнійського університету в Берклі під керівництвом професора Джека Галланта продемонструвала, що за допомогою таких зразків можна здогадатися, про яку саме картину думають пацієнти.

ЦЕЙ ДЕНЬ В ІСТОРІЇ

1521 під час першої кругосвітньої подорожі португальський мореплавець Фердинанд Магеллан досяг берегів сучасних Філіппін;
1664 поляки розстріляли українського гетьмана І. Виговського;
1880 за підозрою в ре-

волюційній агітації заарештовано українського поета Івана Франка;

1917 у Києві відбулася велика маніфестація — День свята революції. Під час мітингу кияни знищили міський пам'ятник Столипину;

1919 більшовицькі війська штурмом беруть у Петрограді будівлю Путиловського заводу, що страйкував, заарештовано до 900 робітників;

1960 у Нью-Йорку представили перший автомобіль на сонячних батареях.

ПРОГНОЗ ПОГОДИ ВІД ВІЙСЬКОВИХ МЕТЕОРОЛОГІВ

По Україні на 17 березня: мінлива хмарність, без істотних опадів. Вночі та вранці місцями туман, на дорогах ожеледиця. Вітер західний, південно-західний, 5-10 м/с. Температура повітря вночі 0...-5°C, на сході -5...-10°C; вдень +3...+8°C, на заході та місцями на півдні до +11°C, на сході -1...+4°C.

По Києву та області: мінлива хмарність, без істотних опадів. Вночі та вранці місцями туман, на дорогах ожеледиця. Вітер західний, південно-західний, 5-10 м/с. Температура повітря у Києві вночі -1...-3°C, вдень +6...+8°C; по області вночі 0...-5°C, вдень +3...+8°C.

УВАГА! ФОТОКОНКУРС

«За синє небо, за жовте колосся...»

Центральний друкований орган Міністерства оборони України газета «Народна армія» оголошує фотоконкурс «За синє небо, за жовте колосся...»

- Конкурс проводиться у три етапи:
1-й етап — «Армія і суспільство» — до 9 травня 2012 р.
2-й етап — «Краса моєї Батьківщини» — до 24 серпня 2012 р.
3-й етап — «Захисники Вітчизни» — до 6 грудня 2012 р.

Учасники фотоконкурсу можуть надсилати свої роботи в різному жанровому виконанні, які так чи інакше пов'язані з військовою службою, із захистом суверенітету та державних інтересів України або розповідають про сьогодення країни.

Умови конкурсу

Приймаються чорно-білі та кольорові фотокартки розміром від 10x15 до 30x40 см або в електронному вигляді.

Кількість надісланих на конкурс фоторобіт необмежена!!!

На зворотному боці фотокартки обов'язково має бути вказано: назву роботи, прізвище, ім'я та по батькові автора, його повну адресу та контактні телефони (e-mail). Бажано надати до знімка інформацію про те, що зображено, дату і місце зйомки.

Фотокартки надсилають поштою або привозити до редакції газети за адресою: **04655, м. Київ, МСП, вул. Мельникова, 24**, з обов'язковою позначкою на конверті «На фотоконкурс», або електронною поштою: **e-mail: n_army@army.kiev.ua**

Фотознімки для участі у 1-му етапі фотоконкурсу приймаються до 1 травня 2012 року, у 2-му етапі — до 17 серпня 2012 року, у 3-му етапі — до 1 грудня 2012 року. Автори, які надішлють фотокартки, братимуть участь й у всіх наступних етапах фотоконкурсу.

Призи передбачені на всіх етапах конкурсу, а переможці фінального етапу отримують головні призи. Замість призов грошовим еквівалентом не передбачається.

Для отримання призов необхідно подати документи: паспорт та його ксерокопію, довідку про присвоєння ідентифікаційного номера та її копію.

Організатори фотоконкурсу залишають за собою право визначати та нагороджувати переможців у додаткових номінаціях, а також збільшувати призовий фонд.

Переможці конкурсу обов'язково будуть запрошені на урочисту церемонію нагородження.

